

TURIME ĮVERTINTI ŽODŽIO LAISVĖS KAINĄ

Pirmadienis, gegužės 2 d. (Vilnius). Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė per Prezidentūros Baltojoje salėje vykusią ceremoniją apdovanojo Nacionalinio diktanto konkurso nugalėtojus ir pasveikino visus artėjančios Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienos proga.

„Savo kalbos neišaugame. Kalba mus augina ir auga kartu su mumis. Todėl mums turi rūpėti, kad ji neskurstų, kad mūsų asmeninis žodynas būtų turtingas, kad mokėtume savo labai sena kalba gėrėtis ir didžiuotis“, – sakė Prezidentė.

Kasmet diktanto konkursas pritraukia vis naujų, įvairaus amžiaus ir profesijų dalyvių. Pasak šalies vadovės, tai rodo, kad mokame kurti ir puoselėti naujas puikias tradicijas, o aktyvus mokinių ir studentų dalyvavimas konkurse yra geriausias įrodymas, kad Lietuvos jaunimas neabejingas savo gimtajai kalbai.

Ceremonijos metu Prezidentė apdovanojo 9 konkurso finalininkus bei pasveikino geriausiai ir aktyviausiai diktantą rašiusias Lietuvos mokyklų klases.

2016 m. Nacionalinio diktanto nugalėtoja ir raštingiausia Lietuvos gyventoja paskelbta Jurga Tarvydaitė-Važgienė, UAB „Baltic Amber Solutions“ informacinių technologijų analitikė.

Raštingiausia 2016 m. mokine tapo Adriana Otilija Vilkaitė, Vilniaus licėjaus dvyliktos klasės mokinė.

Raštingiausiu užsienio lietuviu tapo geriausiai Nacionalinį diktantą parašęs Briuselyje gyvenantis Audrius Poviliūnas.

Taip pat apdovanoja diktanto konkurse mažiausiai klaidų padariusi Vilniaus licėjaus 1A klasė. Net aštuoni šios klasės mokiniai pateko į Nacionalinio diktanto finalą. Už meilę lietuvių kalbai apdovanoja ir aktyviausiai iš Lietuvos mokyklų diktante dalyvavusi Pasvalio rajono Pumpėnų gimnazijos IVG klasė.

Prezidentė padėkojo visiems dalyviams už savo gimtosios kalbos puoselėjimą. Artėjančios Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienos proga šalies vadovė paragino pasveikinti visus kalbos mo-

Š.m. balandžio 23 d. Šv. Kazimiero parapijos didžiojoje salėje, Klivlande įvyko choro „Exultate“ koncertas „Tevienija mus daina“, kurį organizavo Klivlando vyr. skaučių org. „Židinys“. „Exultate“ jungtinio choro su vadovai – muzikė Rita Klorienė, muzikė Virginija Bruozytė-Muliolienė. Daina – tai džiaugsmas!

Vido Pliodžinsko nuotr.

BALTARUSIJOS AMBASADORIUI ĮTEIKTA LIETUVOS NOTA DĖL INCIDENTO STATOMOJE ASTRAVO AE

LR Užsienio reikalų viceministras Andrius Krivas gegužės 5 d. pakvietė Baltarusijos ambasadorių Lietuvoje Aleksandr Korol ir paprašė kuo skubiau pateikti išsamią informaciją apie incidentą statomoje Astravo atominėje elektrinėje.

Šių diplomatinį veiksmų imtasi iš karto po to, kai Baltarusijos žiniasklaida paskelbė informaciją, kad Astravo AE statybų vietoje sugriuvo tarp dviejų reaktorių statomo korpuso atraminės konstrukcijos. Viceministras A. Krivas Baltarusijos ambasadoriui įteikė notą, kuria prašoma skubiai pateikti informaciją apie šį įvykį, taip pat ir apie visus kitus incidentus, kurie galimai įvyko Astravo

aiškstelėje nuo statybos darbų pradžios. Taip pat Baltarusijos ambasadoriui perduotas prašymas Lietuvos institucijas skubiai informuoti apie tai, komas priemonės šioms incidentams pašalinti ir apie tai, kaip bus užtikrintas tarptautinių branduolinės saugos ir aplinkosaugos reikalavimų įgyvendinimas.

Remiantis gegužės 4 d. Baltarusijos spaudoje paskelbta informacija, incidentas įvyko šių metų balandžio viduryje, tačiau Baltarusijos institucijos jokios oficialios informacijos ar paaiškinimų neiteikė, kol Lietuva to oficialiai nepareikalavo. Baltarusijos žiniasklaidos teigimu, tai ne pirmas incidentas statant Astravo atominę elektrinę.

Gegužės 6 d. Baltarusija

oficialiai pripažino, kad incidentas Astravo AE buvo užfiksuotas, nors iš pradžių šią informaciją griežtai paneigė. Baltarusijos energetikos ministerijos teigimu, 2016 m. balandžio 8 d. liejant tarp dviejų reaktorių statomo korpuso perdangas, buvo pažeistos laikančiosios konstrukcijos. Baltarusija šį incidentą vadina defektu vykdant parengiamuosius darbus.

LR Užsienio reikalų ministerija įteiktoje notoje Baltarusijai taip pat dar kartą pakartojo reikalavimus, kuriuos prašoma įvykdyti kuo skubiau: (1) pasikviesti Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) aiškinti vertinimo (angl. *Site and External Events Design – SEED*) misiją, kuri turi pilna

apimtimi įvertinti Astravo aiškstelės tinkamumą AE statybai ir jos atrankos kriterijus; (2) atlikti išsamius, pagal ES metodologiją, rizikos ir saugos įvertinimo atsparumo testus (angl. *stress-tests*), kuriuos Baltarusija įsipareigojo atlikti 2011 m. birželio 23 d. pasirašytame susitarime su Europos Komisija; (3) persvarstyti savo neigiamą poziciją dėl tarptautinės ekspertų komisijos sudarymo, kurią pasiūlė JT Espo konvencijos Įgyvendinimo komitetas, kad būtų išsamiai įvertinti Baltarusijos veiksmai statant Astravo AE.

LR Užsienio reikalų ministerija nuolat reiškia susirūpinimą dėl statomos Astravo atominės elektrinės saugos ir kelia šiuos klausimus Europos Sąjungos, TATENA, Jungtinių Tautų ir kitose organizacijose.

LR URM

UKRAINOS GYVENTOJAI PRAŠO PATIKRINTI ŠALIES DEPUTATUS MELO DETEKTORIUMI

Kijevas, gegužės 7 d. (TASS-ELTA). Ukrainos prezidento interneto svetainėje atsirado peticija, kurioje siūloma patikrinti visus Aukščiausiosios Rados deputatus melo detektoriumi dėl galimo ekonominių iniciatyvų lobizmo, siekiant asmeninės naudos.

„Patikrinti visus Ukrainos Aukščiausiosios Rados deputatus melo detektoriumi: ar

jie imasi lobizmo, siekdami savo asmeninės verslo naudos, ar gindami liaudies interesus“, - nurodoma peticijoje.

Šiuo metu peticiją pasirašė 50 asmenų, tačiau būtina surinkti 25 tūkst. balsų, kad ją peržiūrėtų prezidentas. Balsams surinkti liko 92 dienos.

Galimybė skelbti peticijas Ukrainos prezidento interneto svetainėje atsirado

2015 metų rugpjūtį. Naujovė tapo populiari tarp gyventojų, būtinuosius 25 tūkst. balsų jau ne kartą pavyko surinkti.

Vienais ryškiausių tokio pobūdžio siūlymų tapo prašymas palaikyti Michailo Saakašvilio kandidatūrą į Ukrainos premjero postą, taip pat siūlymas siųsti buvusią Ukrainos premjerę Juliją Tymošenko ambasadore į Hondūro Respubliką.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Kitus 2017 metus parlamentariai nutarė paskelbti Tautinio kostiumo metais. Už tokią grupės Seimo narių iniciatyvą gegužės 3 d. balsavo 64 politikai. Niekas nebuvo prieš ir nesusilaikė. Anot šio nutarimo iniciatorių, tokiu būdu būtų pabrėžta tautinio kostiumo, kaip vieno iš tautos ir valstybės simbolių, etninio tapatumo ir nacionalinės kultūros išraiškos formos svarba. Pasak projektą pristačiusio „darbiečio“ Valentino Bukausko, kiti metai taip pat paskelbti Piliakalnių metais, tad Tautinio kostiumo metai būtų labai susiję. Seimas pasiūlė vyriausybei sudaryti specialią komisiją, kuri iki šių metų rugsėjo 1-osios parengtų ir patvirtintų Tautinio kostiumo metų programą ir pradėtų parengiamuosius darbus, o kitų metų biudžete numatytų lėšų šiai programai įgyvendinti. „Tikiuosi, kad naujasis Seimas sutiks duoti priesaiką pasipuošęs tautiniais kostiumais“, – priėmus nutarimo projektą sakė Seimo pirmininkė „darbietė“ Loretą Graužinienė.

Lietuvos ambasadorius Rusijoje Remigijus Motuzas gegužės 8 d., sekmadienį pagerbė Antrojo pasaulinio karo aukų atminimą aplankydamas Amžinosios ugnies memorialą Maskvoje, esantį prie Kremliaus sienų. R.Motuzas padėjo gėlių vainiką su lietuviška trispalve šalia Amžinosios ugnies bei pagerbė kare žuvusiųjų atminimą tylos minute, pranešė ambasada. Karo aukas pagerbęs gegužės 8 d., sekmadienį, ambasadorius nevyko stebėti gegužės 9 d., pirmadienį Maskvoje vykusio karinio parado, kuriuo Rusija minėjo pergalės Antrajame pasauliniame kare dieną. „Lietuvos ambasadorius Rusijoje vienintelis iš Europos Sąjungos valstybių diplomatų nestebės karinio parado Rusijos sostinėje, vyksiančio gegužės 9 dieną Raudonojoje aikštėje, kadangi Antrojo pasaulinio karo pabaiga Lietuvoje minima gegužės 8, o ne 9 dieną, kaip būdavo sovietmečiu“, - pažymi LR ambasada Maskvoje pranešime spaudai gegužės 8 d.

Izraelyje ir Pietų Afrikos Respublikoje gyvenančių litvakų skundai dėl Lietuvos pilietybės neatkūrimo pasiekė Seimą. Artimiausiu metu bent du parlamentiniai komitetai ketina aiškintis, kodėl iš Lietuvos tarpukariu išvykę žydai ir jų palikuonys jau kurį laiką sulaukia neigiamų atsakymų dėl Lietuvos pilietybės atkūrimo.

Gegužės 7 d. vykusiame Lietuvos lenkų rinkimų akcijos (LLRA) suvažiavime nuspręsta papildyti partijos pavadinimą - nuo šiol ji vadinsis Lietuvos lenkų rinkimų akcija – Krikščioniškų šeimų sąjunga (LLRA-KŠS). Taip pat suvažiavimas partijos pirmininku perrinko europarlamentarą Valdemarą Tomaševskį, vadovaujantį jai nuo 1999 metų. Lietuvos lenkų rinkimų akcijos frakcija šios kadencijos Seime turi aštuonis narius. Praėjusiuose Seimo rinkimuose LLRA sąrašė buvo ir Rusų aljanso bei Lietuvos liaudies partijos atstovų.

Premjeras Algirdas Butkevičius, gegužės 7 d., šeštadienį susitikęs su Lietuvoje viešinančiu Vatikano valstybės sekretoriumi kardinolu Pjetru Parolinu, išsakė viltis Lietuvoje sulaukti paties popiežiaus Pranciškaus. Tokio aukšto rango Vatikano valstybės pareigūnas Lietuvoje lankosi pirmą kartą po 1993-ųjų popiežiaus Jono Pauliaus II vizito.

Dėl kovą praleistų posėdžių Seimo valdyba trečdaliu sumažino atlyginimą valdančiosios Darbo partijos atstovui Gintarui Tamošiūnui. Etikos ir procedūrų komisijos pateiktais duomenimis, G. Tamošiūnas kovo mėnesį be pateisinamos priežasties nedalyvavo septyniuose iš devynių Seimo plenarinių posėdžių, kai vyko iš anksto numatyti balsavimai. Seimo kanceliarijai sumą, kuria sumažintas G. Tamošiūno kovo mėnesio atlyginimas, pavesta išskaičiuoti iš artimiausio mėnesio atlyginimo.

Bepiločių orlaivių iš Baltarusijos skraidymo virš pasienio ruožo intensyvumas ir kiti bruožai rodo, kad šie orlaiviai gali rinktis ir žvalgybinius duomenis, LRT sako Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Artūras Paulauskas. Skraidyklės kelia problemų ne tik dėl to, kad skraido virš pasienio ruožo ir jų neįmanoma perimti. Bepiločiai orlaiviai, skrisdami žemai gali surinkti daug informacijos, o skrisdami labai aukštai – kelti pavojų aviacijai.

LR Prezidentei Daliai Grybauskaitei nepalanki kai kurių Seimo narių iniciatyva parlamente įgijo absurdo bruožų. Laikinąją tyrimo komisiją sukurti panorę parlamentariai pateikė tiek ir tokių pataisų, kad klausimo svarstymas virto betikslu pozicijos ir opozicijos ginču. Absurdo riba buvo pasiekta, kai „tvarkietis“ Petras Gražulis pasiūlė aiškintis, ar Sausio 13-osios metu Rolandui Paksui buvo duotas įsakymas išgabenti iš Lietuvos tuometinį Aukščiausiosios Tarybos vadovą Vytautą Landsbergį. Šiai ir kitoms pataisoms nebuvo pritarta, be to, tapo neaišku, kiek narių galėtų sudaryti komisiją, todėl padaryta pertrauka. Prieš D. Grybauskaitę nukreiptos laikinosios komisijos sukūrimą Seime inicijavo „Tvarka ir teisingumas“, po siūlymu iš pradžių pasirašė 75 Seimo nariai iš „Tvarkos ir teisingumo“, Darbo partijos, socialdemokratų, Lenkų rinkimų akcijos frakcijų ir iš Mišrios parlamentarų grupės.

Paruošta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

NAUJAS NATO VYRIAUSIASIS VADAS

Iš kairės: NATO generalinis sekretorius Jensas Stoltenbergas (Jens Stoltenberg) sveikina NATO Sąjungininkų pajėgų ir Jungtinių Valstijų pajėgų Europoje vyriausiąjį vadą generolą Curtį Michaelį Scaparrottį (Curtis Michael Scaparrotti) su naujomis apreigomis. *NATO nuotr.*

Pranešama, kad NATO turi naują vyriausiąjį vadą. Juo tapo buvęs aukščiausiasis Amerikos generolas Pietų Korėjoje Curtis Michaelis Scaparrottis (Curtis Michael Scaparrotti) pareiškęs, kad Aljansas turi drąsiai priešintis Rusijai ir duoti Ukrainai

ginklų, rašo agentūra AP.

Gegužės 4 d. per ceremoniją Belgijoje C. M. Scaparrottis perėmė NATO Sąjungininkų pajėgų ir Jungtinių Valstijų pajėgų Europoje vyriausiojo vado pareigas iš Philipo Marco Breedlove'o (Philip Mark

Breedlove).

C. M. Scaparrottis tapo aštuonioliktuoju JAV pareigūnu, užimančiu šį postą, ir bus atsakingas už bendrą valdymą ir vadovavimą pasaulinėms 28 nares turinčios NATO karinėms operacijoms. *ELTA*

JAV PREZIDENTO PERSPĖJIMAS

JAV Prezidentas Barackas Obama įspėjo vienu iš realiausių kandidatų į Baltųjų rūmų šeimininko postą laikomą Donaldą Trumpą, kad rinkimų kampanija nėra „realybės šou“. Apie tai praneša „Reuters“.

Analitikai mano, kad su B. Obama D. Trumpas susikirs pasimėgaudamas, nes tai gali užtikrinti jam palaikymą savo paties partijos gretose. Pastebėta, kad pirminiuose kampanijos etapuose milijardierius mielai atsikirsdavo į kiekvieną jam mestą kaltinimą, ir kaskart jam užsipuolus konkurentus palaikymas augo.

Spaudos konferencijoje paklaustas apie D. Trumpą, B.

Obama paragino žiniasklaidą atkreipti dėmesį į ankstesnius kandidato pasisakymus. „Tai ne pramogų verslas, – teigė JAV lyderis. – Tai ne realybės šou. Tai varžybos dėl JAV prezidento posto“.

Kai kurie Respublikonų partijos vadovai ragina elgtis atsargiai dėl D. Trumpo kandidatūros. Buvęs Floridos valstijos gubernatorius Jebas Bushas savo paskyroje „Facebook“ nurodė už D. Trumpą nebal-suosiąs – tai vienas rimčiausių priešiškos nuomonės įrodymų partijos viduje. „Donaldas Trumpas nepademonstravo temperamento ar būtino charakterio tvirtumo. Jis nerodo ir pagarbos

TURKIJOS PREZIDENTAS PERSPĖJA EUROPA

Turkijos prezidentas kaltina Europos valstybes veidmainiavimu. Pasak Recepo Tayyipo Erdogano, šalys daro spaudimą Turkijai dėl jos su terorizmu susijusių įstatymų, kai tuo metu jos pačios, kovodamos su terorizmu, palieka

demokratiją ir teises bei laisves nuošalyje.

Neseniai Europos Komisija pareiškė, kad Turkija turi įgyvendinti penkis reikalavimus, jei nori, kad jai būtų suteiktas bevizis režimas.

Tarp jų – ir kovos su te-

Konstitucijai. Tai priežastys, dėl kurių nereikėtų remti šio kandidato“, – rašė J. Bushas, tačiau taip pat nurodė nebal-suosiąs ir už Demokratų partijos kandidatę Hillary Clinton.

Vis dėlto analitikai mano, kad, susivienijus priešiskai D. Trumpo atžvilgiu nusiteikusiems B. Obamai ir H. Clinton, kandidatui gali būti lengviau užsitikrinti savo partijos palaikymą lapkričio 8 dieną vyksiančiuose rinkimuose. Teigiama, kad B. Obama gali tapti didelės dalies D. Trumpo išsakomos kritikos rinkimuose taikiniu, nes respublikonai siekia parodyti H. Clinton kaip B. Obamos administracijos vykdytos politikos tęsėją. *LRT*

rorizmu įstatymo pakeitimai. R. T. Erdoganas anksčiau yra įspėjęs, kad Ankara nustos vykdyti savo susitarimo dalį – tai yra, priimti iš Europos grąžinamus migrantus – jei Briuselis netesės pažado dėl bevizijų kelionių po Šengeno zoną Turkijos piliečiams. *LRT*

JT PRIĖMĖ REZOLIUCIJĄ DĖL LIGONINIŲ APSAUGOS KONFLIKTŲ ZONOSE

Jungtinių Tautų Saugumo Taryba pareikalavo, kad visos kovojančios šalys saugotų ligonines ir klinikas. Tai nurodyta rezoliucijoje, kurioje atkreipiamas dėmesys į viso pasaulio karo zonose daugėjančius išpuolius, per kuriuos nukenčia medikai.

Po antskrydžių Sirijos Alepo mieste, kurių metu buvo apšaudyta ligoninė ir žuvo mažiausiai 30 žmonių, Jungtinių Tautų Saugumo Taryba vienin-

PASIEONIO KONTROLĖS SUGRAŽINIMAS PRIE ITALIJOS IR AUSTRIJOS SIENOS

Austrijos sprendimas grąžinti kontrolės priemones prie sienos su Italija būtų „politinė katastrofa“ Europai, pareiškė Europos Komisijos pirmininkas Jeanas-Claude'as Junckeris.

Austrija tikina, kad atnaujinsianti tikrinimą prie Brenerio perėjos, vykdydama antiimigracines priemones, jeigu Italija nesiims dides-

gai priėmė rezoliuciją, griežtai smerkiančią atakas prieš sveikatos apsaugos įstaigas ir primenančią, kad tai prilygsta karo nusikaltimams. *LRT*

nių pastangų riboti į Austriją plūstančių atvykėlių srautą.

Tas kelias per Alpių kalnus yra itin svarbus Europos transporto koridorius, jungiantis žemyno šiaurinę ir pietinę dalį, pabrėžė J.-C. Junckeris, duodamas interviu Vokietijos transliuotojų susivienijimui „Funke Mediengruppe“. „Štai kodėl viskas, kas blokuoja Brenerio perėją, sukeltų ne tik sunkių ekonominių padarinių, bet, svarbiausiai – sunkių politinių pasekmių“, – pridūrė jis. *LRT*

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirmą klasę - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

GIJIMAS NUO SOVIETINIO MENTALITETO

Nuostabus dalykas yra kelionės. Nesvarbu, koku būdu bekeliautum ir į kur – oru, vandeniu, žeme, į svečias šalis ar po gimtąjį kraštą – tačiau visur neišvegsi susidūrimo su dar vienu kelionės būdu ir tikslu: tai kelionė laike. Būtent tokia mintis ateina į galvą Lenkijoje riedant plačia autostrada. Visų pirma prisimeni, kad buvo laikas, kai sugriuvus geležinei uždangai ir atsivėrus neišvengiamai besidriekiantiems per Lenkiją keliams į Vakarus, šie keliai mums kėlė pasibaisėjimą – prastos kokybės, siauri, vingiuoti kaip virvė kišenėje, vos ne ant kelio augantys šimtamečiai medžiai... Kur jau ten jiems iki Kaunas-Vilnius plento! Nepraėjo nė dvidešimt metų ir situacija neatpažįstama, o dar tiksliau – apgailėtina, nes Lietuvos keliai dabar panašesni į tuometinės Lenkijos, o dabartiniai lenkų greitkeliai ir provincijų keliai mums gali būti svajonių objektu. Štai ką reiškia tinkamai panaudoti priklausymo Europos Sąjungai privalumus!

Nenorom suvoki nesmagią tiesą – lenkai, gavę europinę paramą, suko galvas, kaip čia naudingiau jas išleisti, o Lietuvoje – kaip „išsaviinti“ (kas greičiausiai reiškia „pasisaviinti“). Štai ir rezultatas. Žinoma, ir pas lenkus visko būna, bet ne tokiu mastu. Galų gale neteko girdėti, kad pas juos būta „darbo partijų“, „tvarkos ir teisingumo“ analogų.

Važiuojam toliau. Stebėdamas turistų minias, knibždančias kiekviename didesniame Europos mieste, negali nepastebėti, kad daugumą jų dažniausiai sudaro vyresnio amžiaus žmonės. Ir vėl pagalvoji – juk ne taip seniai stebėjomės, kad sulaukę senatvės vakariečiai turi galimybes (t. y. pinigų) keliauti. Apsidairai – ir mūsų autobuse didesniąją dalį sudaro pensininkai. Įdomu, prieš kokius 30 metų jie tikėjosi, kad pamatys Vakarų Europos miestus? Kažin...

Riedėdamas Vokietijos greitkelio („autobanu“) negali pabėgti nuo palyginimų: kiek daug pas juos elektrą gaminančių vėjo malūnų, saulės elektrinių! Jauni ir seni ima spragsėti fotoaparatais ir mobiliųjų telefonų fotokameromis – įspūdinai atrodo vėjo jėgainių miškas. Prasideda diskusijos apie alternatyviąją elektros energetiką, spėliojama, kad pas mus bus taip. Tenka visus „nuleisti ant žemės“, priminus, kad rusai Astrave stato atominę elektrinę, kuri negalės egzistuoti be mūsų energetikos infrastruktūrų, jungčių su Vakarais ir t. t. Taigi, galime nesvaigti – rusai tikrai neleis plėtoti jokios „alternatyvios energetikos“. Jei netikite, priminsiu, kad ženklų jau būta: Juknaičiuose, Lietuvoje kilo didelis pasipriešinimas, kai buvo sumanyta pastatyti vėjo jėgainių parką... Tad galim neabejoti – tokių juknaičių bus ir daugiau, ypač artėjant Astravo statybų pabaigai.

Kažkam suniūniuoja mobilusis telefonas – skambina namiškiečiai. Prasideda ilgokas pokalbis. Vėl diskusijos – kai kas prisiminė, jog įkainiai neseniai mažėjo, tad kiek kainuos toks ilgas pokalbis? Vėl kažkas už liežuvio patraukė – taigi pas mus Lietuvoje darosi madinga šūkauti „Ne Briuselio diktatui!“, kodėl tuomet kalbate apie mobiliojo ryšio kainas ir nenorite girdėti, kad Briuselio biurokratai bando sureguliuoti mobiliojo ryšio kainas visoje ES, kad mums nereikėtų permokėti būnant užsienyje?

KAS VADOVAVO ATKURIANT NEPRIKLAUSOMYBĘ

Lietuvių tauta niekada nebuvo atsisakiusi siekio būti laisva ir nepriklausoma. Visose šalyse – kontinentuose, kur vyko ar vyksta išsivadavimo kovos, liejasi kraujas. Lietuvoje šį kartą vyko vadinamoji „dainuojanti revoliucija“.

Kodėl okupantas nepanau-dojo Vengrijos, Čekoslovakijos įvykių patirties?

1985 m. Michailas Gorbačiovas politinio biuro buvo paskirtas generaliniu komunistų partijos sekretoriumi. Jam atėjus į valdžią Sovietų Sąjungos ekonominė padėtis buvo ypatingai bloga: nuo 1979 m. vyko nepopuliarus karas Afganistane, kurį laimėti buvo be prošvaisčių. 1986 m. įvyko Černobylio avarija, kurią pradžioje bandyta nuslėpti, dar vėliau Juodojoje jūroje nuskendo laivas „Admirolas Nachimovas“ su daugiau nei 1000 aukų. Negana to, dar ir vokietukas vidury baltos dienos su lėktuvėliu nusileido Raudonojoje aikštėje. Tai buvo ne vien ekonominiai, bet ir politiniai pralaimėjimai. Milžiniškai valstybei reikėjo naujų technologijų ir didelių investicijų. Bet Vakarų demokratinis pasaulis neketino remti šalies, kurioje nepaisoma žmogaus teisių. Michailo Gorbačiovo sumanyto „persitvarkymo“ – „naujo mąstymo“, teigiančio „daugiau demokratijos, daugiau socializmo“. Tikslas buvo gauti investicijas, ekonominę paramą. O antras tikslas buvo pasirašyti neutralių valstybių sandraugos

sutartį, t.y., pripažinti amžinos okupacijos faktą, tuomet neturėtų reikšmės ir Molotovo-Ribentropo pakto sutartis.

Sąjūdis – unikalus ir nepakartojamas. Dėl Sąjūdžio veiklos griuvo Berlyno siena, subyrėjo Varšuvos karinis blokas, keitėsi Europos žemėlapis. Galop subyrėjo ir pati blogio imperija. Nuo 1991 m. gruodžio 24 d., kaip tarptautinių santykių subjektas, nustojo egzistuoti Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjunga.

Yra įdomūs Michailo Gorbačiovo 1995 m. išleisti atsiminimai, kuriuose rašoma, kad „...Lietuvos poligone buvo sprendžiamas Tarybų Sąjungos likimas“.

Amerikos kongresas (senatui pritariant), sveikindamas Lietuvos žmones nepriklausomybės 10 metų proga, viename iš punktų rašo: „...už tai, kad Lietuva atliko pirmąją vaidmenį sugriaunant Sovietų Sąjungą.“ Prof. Vytautas Landsbergis Amerikoje vienoje konferencijoje yra pasakęs: „Mes jums sutaupėme šimtus milijardų dolerių, kuriuos būtumėte išleidę savo gynybai.“

Sąjūdžio ideologas ir pirmas valstybės vadovas buvo prof. Vytautas Landsbergis. Jam esant prie valstybės vairo buvo atkurta nepriklausoma demokratinė valstybė, per sausio įvykius apginta jos nepriklausomybė. Buvo priimta teisiniai aktai, sukurti teisinės demokratinės valstybės pagrindai, priimta

Lietuvos Konstitucija, patvirtinta referendumu 1992 m. spalio 25 d., pasirašytos sutartys su visais kaimynais dėl sienų pripažinimo. Lietuva pripažinta tarptautiniu mastu, priimta į Jungtinių Tautų Sąjungą, pasirašyta sutartis su Rusija dėl okupacinės kariuomenės išvedimo iš Lietuvos. Sutartį pasirašė prof. Vytautas Landsbergis ir Borisas Jelcinas Maskvoje 1992 m. sausio 17 d. Okupacinė kariuomenė iš Lietuvos buvo išvesta 1993 m. rugpjūčio 31 d. – visais metais anksčiau nei iš Vokietijos demokratinės respublikos. Išsivaduojant iš okupacijos, iš vidaus buvo sugriauta atominė imperinė valstybė, kuri buvo užgrobusi vieną šeštąją dalį pasaulio ir visą pasaulį gąsdino atominiais ginklais. Net Suvienytųjų Nacijų Organizacijoje posėdžio metu Nikita Chruščiovas batų į stalą daužė – visi paširpo: ką šis idiotas dar gali iškrėsti?

Kaip rašo akademikas Zigmas Zinkevičius knygoje „Istorijos iškraipymai“ – už tai komunistinė nomenklatūra prof. Vytautui Landsbergiui nedovanojo – nepripažino jam prezidento statuso. Nors šias pareigas jis ėjo išsivadavimo laikotarpiu, o dabar nesutiko skirti ir Laisvės premijos.

Kaip rašo Eglė Wittig Marcinkevičiūtė knygoje „Nacionalinės etikos griuvėsiai arba kaip nužudyti valstybę jos inteligentų rankomis“ komunistinė nomenklatūra gudriai mėtė nusikalstamas pėdas, „atsiribojo“ nuo represinės KGB struktūros, keitė kailį ir 1992 m. spalio 25 d. rinkimuose pasivadino Lietuvos demokratinė darbo partija (LDDP). Po laimėtų rinkimų, bankų griūties, turto prichvatacijos mikliai sugužėjo po Vytenio Andriukaičio vėliava, pasivadinę Lietuvos Socialdemokratų partija. Ir jiems aštuonerius metus vadovavo ne kas kitas, o paskutinysis Lietuvos komunistų partijos centro komiteto pirmasis sekretorius Algirdas Mykolas Brazauskas.

Pagalvokite, kuri tauta nesididžiuoja savo didžiaviriais, nepateikia jų kaip pavyzdžio jaunajai kartai? Amerika didžiuojasi Jurgiu Vašingtonu, Prancūzija – Šarliu de Goliu, Čekoslovakija – Vaclavu Havelu... O Lietuvos mokyklose tarp Lietuvos prezidentų prof. Vytauto Landsbergio nėra. Lietuvos Prezidentūroje pirmojo atkurto Nepriklausomybės vadovo prof. Vytauto Landsbergio portreto taip pat nėra. Mano nuomone, jam priklauso išskirtinė vieta šioje prezidentų galerijoje.

Vytautas Aleksandras Markevičius

Jei jau prabilome apie kainas, tai neišaina nutylėti, kad pas mus, Lietuvoje kažkas su tomis kainomis ne taip (grįžę iš kelionės lyg tyčia papuolėm į patį aistrų sukūrį dėl kalafijorų kainų). Kad euras dėl to nekalta, sutinka dauguma. Kalčiausias bus mūsų tautiečių godumas, deja, tampantis nacionaliniu bruožu. Kaip prieškariu sakė vieno miestelio žydėlis, „jūs, lietuviai, norite parduoti bekoną, o mes – vištą. Todėl bekoną parduodat kartą metuose, o mes vištą – kasdien“.

Štai ir atsakymas, kodėl Lenkijoje pakelės restorane dviese galima sočiai papietauti už 35 zlotus, t. y. maždaug už 8 eurus.

Na, o kadangi kelionės tikslas buvo Vokietijos kraštas, norisi trumpai pakalbėti apie ją. Visų pirma, matosi, kad viešime buvusioje komunistinėje Vokietijoje (VDR): nykoka miestų išvaizda, per karą subombarduotus nuostabaus grožio architektūros paminklus pradėta atstatinėti tik susivienijus Vokietijoms, kai kurių automobilių amžius jau laikomas senu ir pas mus... Todėl pagalvoji: nepasisekė vokiečiams – susirgę didybės manija ir apsilėdę nacizmu (kuriam įveikti prireikė nenuskausmintos chirurginės operacijos), jie tiek nusilpo, kad vėliau nepajėgė atsispirti komunizmo nuodams. Negali sakyti, kad Rytų Vokietija savo noru tapo komunistine, tačiau faktas tas, kad rytų vokiečių galvosenoje liko storų randų, ir, kaip pasakojo kelionės vadovas, Rytų vokiečiai su Vakarų vokiečiais niekada nesusivienodins, visada vieni jaus pavydą, o kiti panieką.

Bet būtų neteisinga kalbėti tik apie vokiečius. O kuo mes skiriamės nuo jų savo pavydumu, neapykanta, nepagarba? Ogi tuo, kad stipriai juos lenkiame. Kai kelionės metu atsitiktinai viename viešbutyje sutiktiems tautiečiams po nakties jiems pasakai pastabą, jog naktinis lėbavimas viešbutyje nėra teigiamas bruožas, tai atgal sulauki chamizmo potvynio, o ne atsiprašymo.

Sunkiai, oi, sunkiai gyjame iš sovietinio mentaliteto.

Kęstutis Šilkūnas

LIETUVOS URM RAGINA BALTARUSIJĄ KUO SKUBIAU ĮGYVENDINTI TATENA BRANDUOLINĖS SAUGOS REIKALAVIMUS

Baltarusijai skelbiant apie Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) tariamą pritarimą Astravo atominės elektrinės (AE) projekto vystymui, Užsienio reikalų ministerija atkreipia dėmesį į tai, kad TATENA generalinio direktoriaus Yukiya Amano vizitas Baltarusijoje šių metų balandžio 18–20 dienomis, kurį Baltarusija siekia pateikti kaip patvirtinimą, kad Astravo AE projektas atitinka TATENA saugos standartus, buvo politinis mandagumo vizitas, o ne ekspertinė misija, kuri teiktų įvertinimą, ar projekte yra įgyvendinami tarptautiniai branduolinės saugos reikalavimai ir ar Baltarusijos teisės aktai atitinka TATENA standartus.

Po vizito Baltarusijoje TATENA generalinis direktorius nepateikė jokių Astravo AE projekto vystymo vertinimų, o tiesiog konstatavo faktą, kad Baltarusija yra dar viena valstybė, pradedanti plėtoti atominės energetikos programą. Pažymėtina, kad pripažindamas, jog Astravo AE projektas įgyvendinamas itin skubiai, Y. Amano taip pat pabrėžė, kad Baltarusija turi

veikti skaidriai ir atvirai bei palaikyti dialogą tarp šalies institucijų ir visuomenės, taip pat glaudžiai bendradarbiauti su TATENA ir kaimyninėmis šalimis.

Lietuva kviečia Baltarusiją glaudžiau bendradarbiauti su TATENA ir ragina griežtai laikytis TATENA branduolinės saugos standartų įgyvendinant Astravo AE projektą. TATENA generalinio direktoriaus vizitas į Baltarusiją buvo labai reikalingas ir URM tikisi, kad jo pagrindu Baltarusija pasikvies visas reikalingas TATENA ekspertines misijas AE projekto, taip pat Astravo aikštelės įvertinimui, ir nuo 2009 metų Lietuvos keliama klausimai dėl šio projekto saugos pagaliau bus atsakyti. Lietuva ragina Baltarusiją kaip galima greičiau pasikviesti TATENA specializuotą aikštelių vertinimo misiją SEED (Site and External Events Design) ir ją atlikti visa apimtimi. Tai padaryti Baltarusiją ragina ir Europos Sąjunga, Jungtinių Tautų (JT) Espo konvencijos šalių susitikimas, JT Branduolinės saugos konvencijos šalių konferencija. Tačiau, nepaisant daugkartinų

Vilniuje balandžio 26 dieną įvyko Lietuvos ir Baltarusijos užsienio reikalų ministerijų delegacijų, vadovaujamų Lietuvos užsienio reikalų viceministro Andriaus Krivo ir Baltarusijos užsienio reikalų ministro pavaduotojos Alionos Kupčinos, konsultacijos. Lietuvos užsienio reikalų viceministras išreiškė susirūpinimą tuo, kad Lietuva iki šiol negavo iš Baltarusijos patenkinamų atsakymų į klausimus dėl Astravo atominės elektrinės (AE) projekto saugumo pagal Espo konvencijoje numatytą poveikio aplinkai vertinimą.

LR URM nuotr.

Baltarusijos pareiškimų, kad SEED misija pakviesta, iki šiol nėra nustatyta nei konkreti šios misijos data, nei darbo planas.

Lietuva taip pat ragina Baltarusiją be tolesnio atidėliojimo atlikti Astravo AE rizikos ir saugos testavimą (angl. stress test), ką Baltarusija

įsipareigojo padaryti 2011 m. birželio 23 d. pasirašydama specialią deklaraciją su Europos Komisija.

Taip pat, siekiant objektyvios ekspertinės Baltarusijos AE bylos analizės JT Espo konvencijos Įgyvendinimo komitete, Lietuva ragina Baltarusiją

kuo greičiau sutikti su pateiktu Komiteto pasiūlymu įsteigti specialią tarptautinę ekspertų komisiją bylos dokumentams išnagrinėti. Šį pasiūlymą Baltarusija kovo 15 d. Ženevoje vykusiame Espo konvencijos komiteto susitikime kategoriškai atmetė.

LR URM

UŽSIENYJE GYVENANTYS LIETUVIAI JAUČIASI ESANTYS LIETUVOS DALIMI

LR Užsienio reikalų ministerijos užsakymu visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmorus“ 2015 metais atliktos užsienio lietuvių apklausos rezultatai parodė, jog absoliuti dauguma išvykusiųjų domisi įvykiais Lietuvoje, nemato kliūčių bendradarbiauti su Lietuva ir dalyvauti jos politiniame, ekonominiame, kultūros ir sporto gyvenime bei siekia išsaugoti lietuviybę.

Užsienio reikalų ministerija, įgyvendindama „Globalios Lietuvos“ – užsienio lietuvių įsitraukimo į Lietuvos gyvenimą – kūrimo 2011–2019

m. programą, kasmet užsako užsienio lietuvių poreikių apklausos atlikimą.

80 proc. apklaustųjų tvirtina, jog kliūčių bendradarbiauti su Lietuva nėra, tereikia asmeninės iniciatyvos, o lietuviybės išlaikymas užsienyje ir toliau išlieka svarbus – tai patvirtino 89 proc. apklaustųjų. Daugiau nei pusė užsienio lietuvių kasdieninį lietuvių kalbos vartojimą ir lietuviškų knygų skaitymą, jų rekomendavimą kitiems įvardijo kaip savo asmenines pastangas siekiant išsaugoti lietuviybę. Beveik 60 proc. užsienio lietuvių sutinka

ar labiau sutinka nei nesutinka su teiginiu, kad net ir nebūdami Lietuvoje, jie dalyvauja Lietuvos politiniame, ekonominiame, mokslo, kultūros ir sporto gyvenime. Dažniausiai dalyvavimas viešajame gyvenime buvo siejamas su ryšių palaikymu su tam tikra žmonių grupe (77 proc.), dalyvavimu rinkimuose (56 proc.) ir dalyvavimu Lietuvoje vykstančiuose renginiuose bei kultūriniame gyvenime (42 proc.).

Paskatos, kurios labiau motyvuotų išvykusiųuosius įsitraukti į Lietuvos gyvenimą, įvardijamos šios: internetinis balsavimas (73 proc.), dviguba pilietybė (14 proc.), lietuvių emigracijoje draugiškesnis požiūris (10 proc.), bendruomenės plėtra (10 proc.). Pastebėtina, kad priklausymas užsienio lietuvių vienijančioms bendruomenėms ir organizacijoms, palyginti su 2014 m., išaugo tik 2 proc. ir siekia 39 proc.

50 proc. respondentų pritarė teiginiui, kad pastaruoju metu jų informuotumas įvairiais da-

lyvavimo Lietuvos viešajame gyvenime klausimais pagerėjo (tam nepritartų 25 proc.). Pažymėtina, kad 70 proc. respondentų pritaria teiginiui, kad bėgant laikui atsiranda arba sudaromos vis platesnės galimybės dalyvauti įvairių sričių Lietuvos gyvenime (tokiam teiginiui nepritartų tik 15 proc. respondentų).

Šiame tyrimas atskleidė, kad 42 proc. apklaustųjų ketina balsuoti šiame vykstančiuose Seimo rinkimuose, 31 proc. teigė neplanuojantys to daryti, 26 proc. nurodė esantys neapsisprendę. Didžioji dalis (73 proc.) neketinančių dalyvauti rinkimuose nurodė, kad juos balsuoti paskatintų galimybė savo valią pareikšti internetu, gavimas daugiau informacijos (33 proc.) bei atskiros užsienio lietuviams skirtos rinkiminės apygardos sudarymas (17 proc.).

Apklausa patvirtino, jog užsienio lietuvių domėjimasis Lietuva ir toliau išlieka didelis – 93 proc. teigė stebintys įvykius ir naujienas Lietuvoje. Beveik visi jie gauna informaciją iš žiniasklaidos, dažniausiai iš interneto (87 proc.), tuo tarpu spausdintus leidinius kaip informacijos šaltinį nurodė tik 3 proc. apklaustųjų. Tyrimas parodė, kad aktualios informacijos užsienio lietuviams sklaidą tiek valstybės institucijos, tiek užsienio lietu-

vių organizacijos galėtų efektyviau vykdyti per socialinius tinklus – palyginti su 2014 m. duomenimis, itin išaugo antro pagal svarbą informacijos kanalo – socialinių tinklų – populiarumas, siekiantis 75 proc. (2014 m. – 45 proc.).

Apklausos rezultatai taip pat atskleidė, kad užsienio lietuvių apsisprendimui grįžti į Lietuvą svarbiausi veiksniai yra darbo galimybės, geras atlyginimas, karjera Lietuvoje, šalies ekonomikos, gerovės augimas, asmeninė situacija (šeima, tėvai ir pan.). 40 proc. respondentų teigė besidomintys grįžimo į Lietuvą galimybėmis (daugiausiai domisi gyvenantys Jungtinėje Karalystėje (51 proc.) ir Rusijoje (61 proc.). Įdomu tai, kad užsienyje pragyvento laiko trukmė beveik neturi jokio poveikio svarstymams grįžti į Lietuvą.

Internetu vykdytoje apklausoje iš viso dalyvavo 1720 užsienio lietuvių (18 metų ir vyresni, gyvenę užsienyje ne trumpiau nei 6 mėn.) iš 55 šalių. 64 proc. respondentų buvo iš ES šalių (daugiausia iš Airijos, Jungtinės Karalystės, Vokietijos, Švedijos), likusieji 36 proc. – iš kitų šalių (daugiausia iš Norvegijos, JAV).

2016 m. užsienio lietuvių apklausa bus atliekama rugsėjo–spalio mėnesiais.

LR URM

Užsienio lietuviai Paryžiuje minint Baltijos kelio ir Molotovo-Ribentropo pakto metines (2014 m.).

Organizatorių nuotr.

LIETUVA IR PASAULIS

Armėnijos lietuvių ir lenkų bendruomenės, susirinkusios žymiajame Geghard vienuolyne, gegužės 3 dieną paminėjo Gegužės 3-iosios Konstitucijos 225-ąsias metines. Susirinkusius pasveikino Lietuvos ambasadorius Armėnijoje Erikas Petrikas ir Lenkijos ambasadorius Armėnijoje Jerzy Marekas Nowakowski. Renginio metu armėnų bažnytinis choras ir lenkų bendruomenės choras „Gwiazdeczka“ iškilmingai sugiedojo Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos himnus. Renginio metu ambasadorius E. Petrikas įteikė padėkas Sauliui Kropiui, Faraon Mirzoyan ir Gagik Parasamyan už svarbų indėlį plėtojant ir stiprinant Lietuvos, Lenkijos ir Armėnijos įvairių meno sričių ryšius ir menininkų bendradarbiavimą. Minėjime dalyvavo lietuvių ir lenkų bendruomenių nariai, Armėnijos kultūros ir meno atstovai, Jerevane reziduojantys diplomatai, taip pat šiuo metu Armėnijoje vykstančio tarptautinio dailininkų plenero svečiai iš Lietuvos, Lenkijos, Armėnijos. 1791 m. priimta Gegužės 3-iosios Konstitucija, pirmoji Europoje ir antroji pasaulyje rašytinė Konstitucija, yra unikalus valstybinės, pilietinės santvarkos ir pagarbos piliečių laisvėms teisėms įtvirtinimo pavyzdys.

Lietuvos ambasadorė Pietų Afrikoje Sigutė Jakštonytė gegužės 4 dieną Keiptauno Žydų muziejuje dalyvavo lietuvių dailininkų parodos „Zakhor. Prisimink. Žydiškojo Vilniaus įvaizdžių topografija“ atidaryme. Ambasadorė pasveikino į pirmą tokį visapusišką lietuvių menininkų darbų pristatymą Pietų Afrikoje susirinkusį gausų žiūrovų būrį. S. Jakštonytė pasidžiaugė, kad ši paroda jungia žmones ir šalis, jungia dabartį ir praeitį bei tuo pačiu padeda išsaugoti daugiakultūrinio Vilniaus atmintį. Parodoje, kuri skirta žydiško Vilniaus istorijos reminiscencijoms tapyboje, prisimenamas Vilnius, kaip vienas didžiausių Vidurio Europos žydų religinių ir kultūrinių centrų – miestas, kuriame gyveno ir kūrė žymūs žydų tautybės mokslininkai, filosofai, rabinai, intelektualai, leidėjai ir menininkai. Parodoje eksponuojami Algio Griškevičiaus, Raimondo Savicko, Lino Liandzbergio ir kitų šiuolaikinių Lietuvos dailininkų darbai. Atidarymo metu saksofonu grojo Kęstutis Vaginis.

Lietuvos Respublikos ambasadorius Vokietijoje Deividas Matulionis balandžio 28 dieną Miunsteryje pristatė Lietuvos užsienio ir saugumo politikos prioritetus. Diplomatas susitiko su Miunsterio meru Markusu Lewe, Miunsteryje veikiančių tarptautinių įmonių asociacijos valdybos pirmininku Hilmi Saleh ir perskaitė pranešimą miesto bendruomenės atstovams.

Lietuvos ambasadorė Ispanijoje Skaistė Aniulienė balandžio 29 dieną kartu su Estijos ir Latvijos ambasadoriais Ispanijoje lankėsi Malagos mieste. Vizito metu Baltijos šalių ambasadoriai dalyvavo Malagos prekybos rūmų organizuotame Baltijos šalių verslo galimybių pristatyme, kuris sulaukė didelio Malagos regiono verslininkų dėmesio – jame dalyvavo daugiau nei 60-ies įmonių atstovai. Vizito Malagoje metu Baltijos šalių ambasadoriai susitiko su Malagos meru, su kuriuo aptarė tolesnio bendradarbiavimo galimybes. Ambasadoriai taip pat lankėsi Malagos šiuolaikinio meno centre, kur su centro vadovybe aptarė galimą bendradarbiavimą rengiant renginius, pristatančius Baltijos šalių kultūrą.

Latvijos ambasadoje Paryžiuje balandžio 26 dieną surengtas Lietuvos, Latvijos ir Estijos ambasadorių Prancūzijoje – Daliaus Čekuolio, Imanto Liegio ir Alaro Streimanno – susitikimas. Trišalio susitikimo metu ambasadoriai aptarė bendradarbiavimo planus artėjant NATO viršūnių susitikimui Varšuvoje, Baltijos valstybių ir Prancūzijos diplomatinį santykių atkūrimo 25-mečiui ir Lietuvos, Latvijos bei Estijos valstybingumo atkūrimo 100-mečio jubiliejui.

Balandžio mėnesį Lietuvos ambasada Pekine išplėtė vizų centrų tinklą į penkis didžiuosius Kinijos miestus. Dabar keliautojai gali paduoti paraiškas Šengeno vizoms gauti vizų centruose Šanchajuje, Hangdžou, Čengdu, Dzinane ir Šendžene. Lietuvos ir Kinijos dvišalių santykių intensyvėjimas turizmo, prekybos ir investicijų srityse sukuria poreikį priartinti paslaugas prie turistų ir verslo bendruomenių. Penkių Lietuvos vizų centrų atidarymas yra atsakas į šį poreikį. Siekiama suteikti patogias sąlygas didėjančiam Kinijos keliautojų skaičiui Lietuvoje ir regione. Nauji vizų centrai atidaryti bendradarbiaujant su įmone „VFS Global“, viena iš didžiausių technologinių ir užsakomųjų paslaugų teikėjų diplomatinėms atstovybėms ir vyriausybėms.

Lietuvos ambasadoje Ukrainoje balandžio 27 dieną įvyko NATO šalių ambasadų vadovų susitikimas, kuriame aptartas pasirengimas NATO viršūnių susitikimui Varšuvoje, Ukrainos ir NATO partnerystė ir kitos Aljanso aktualijos. Lietuvos ambasada Ukrainoje 2015–2016 metais vykdė NATO kontaktinės ambasados Ukrainoje funkcijas. NATO ambasadorių susitikimai atnaujinti 2015 metais Lietuvos ambasados iniciatyva ir yra rengiami reguliariai, bendradarbiaujant su NATO atstovybe Ukrainoje. **LR URM**

Į TARPTAUTINĘ MISIJĄ AFGANISTANE IŠLYDĖTA KARO POLICININKŲ GRUPĖ

Lietuvos kariuomenės Jungtinio štabo viršininkas brigados generolas Vilmantas Tamošaitis. **LR KAM**

Gegužės 5 d. į NATO tarptautinę misiją „Tvirta parama“ (angl. „*Resolute Support*“) Afganistane išlydėta Lietuvos kariuomenės Karo policijos karių grupė. Šešių karių grupė tarnaus operacijos vadavietėje Kabule, kur vykdys tarptautinės karo policijos funkcijas kartu su Australijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų karo policininkais.

„Lietuvos karių profesionalumas ir sėkminga tarnyba Afganistane kuria Lietuvos, kaip atsakingos NATO narės, įvaizdį. Tai mums, visiems Lietuvos žmonėms, reiškia, kad visada turėsime NATO paramą. Tokio solidarumo pavyzdys – NATO sąjungininkai saugo mūsų oro erdvę, siunčia savo karius vykdyti bendrą karinį rengimą, dalyvauti pratybose, siekiant užtikrinti saugumą mūsų regione. Noriu išreikšti dėkingumą ir į Afganistaną išvykstančių karių šeimų nariams bei artimiesiems, kurie dalijasi karių pareigos našta,“ – išlydėdamas karius Šv. Ignoto bažnyčioje Vilniuje sakė krašto apsaugos

ministras Juozas Olekas.

Lietuvos kariuomenės Jungtinio štabo viršininkas brigados generolas Vilmantas Tamošaitis išvykstantiems kariams palinkėjo sėkmingos tarnybos ir paragino neapmiršti, kad misijoje jie reprezentuos ne tik save, bet ir Karo policiją, Lietuvos kariuomenę ir visą Lietuvą. Generolas taip pat palinkėjo karių šeimos nariams ištvermės ir stiprybės laukiant sugrįžtant savo karių ir pažadėjo, kad pats asmeniškai bus pasiruošęs padėti į Afganistaną išvykusių karių artimiesiems.

Lietuvos karo policininkai tarptautinėje operacijoje „Tvirta parama“ vykdys tarptautinės karo policijos funkcijas kartu su Australijos ir JAV karo policininkais – užtikrins karių drausmę, vykdys nusikalstamų veikų, kitų teisės pažeidimų prevenciją, imsis priemonių nusikalstamų veikų, teisės pažeidimų priežastims ir sąlygoms šalinti.

Karo policijos kariai misijai ruošėsi beveik penkis mėnesius: dalyvavo įvairiuose kursuose, treniravosi Lietuvos

policijos mokykloje, kovinio rengimo pratybų metu įgijo specifinių įgūdžių kaip ieškoti sprendimų nestandartinėse situacijose. Pasirengimo metu kariai patirties sėmėsi ir Danijos Karalystėje, kur susipažino su tarptautinės karo policijos misijos ypatumais.

Nuo 2015 metų pradžios Afganistane NATO vykdė naują misiją „Tvirta parama“ (angl. „*Resolute Support Mission*“). Šios misijos uždutys skirtos Afganistano nacionalinėms saugumo pajėgoms rengti ir yra nekovinio pobūdžio. Misijos pagrindinis tikslas – mokyti, patarti ir remti šalies nacionalines saugumo pajėgas, ministerijas ir kitas valdžios institucijas užtikrinant stabilumą šalyje.

Lietuvos kariuomenės karo policininkai į misiją planuojama vyks rotacijos principu, kas šešis mėnesius.

Šiuo metu be į misiją išlydėtų karių Afganistane misijos „Tvirta parama“ operaciniuose štabuose Kabule ir Herate tarnauja dar 16 Lietuvos karių.

LR KAM

LENKIJOS, LIETUVOS IR UKRAINOS BRIGADOS LITPOLUKRBRIG KARIAI MINĖJO VALSTYBINES LENKIJOS ŠVENTES

Lenkijos, Lietuvos ir Ukrainos brigados LITPOLUKRBRIG kariai ir civiliai minėjo valstybines Lenkijos šventes – Lenkijos vėliavos dieną ir Gegužės 3-iosios Konstitucijos dieną Liubline.

„Džiaugiamės galėdami pademonstruoti glaudų Lietuvos ir Ukrainos karių, priskirtų LITPOLUKRBRIG brigadai, ryšį su lenkų tauta. Mačiau žmonių smalsumą ir susižavėjimą regint kaimyninių tautų karius, atiduodančius pagarbą mūsų tautos simboliams. Tokia bendra veikla tvirtina mūsų sąjungą. Kaip brigadoje esame ginklo broliai, taip esame yra bendrų vertybių vienijami sąjungininkai,“ – kalbėjo

LITPOLUKRBRIG vadas brigados generolas Adamas Joks.

Gegužės 2 d. brigados atstovai, vadovaujami LITPOLUKRBRIG štabo viršininko Lietuvos karininko pulkininko leitenanto Eligijaus Senulio, dalyvavo Liublino vadovijos valdytojo Przemysław Czarnek vestame minėjime ir kartu pagerbė Lenkijos nacionalinę vėliavą.

Gegužės 3-iosios Konstitucijos dieną vyko statutinių valstybės institucijų tarnautojų paradas Lietuvos aikštėje vadovaujamas LITPOLUKRBRIG vado brg. gen. A. Joks. Taip pat LITPOLUKRBRIG atstovai padėjo vainiką prie Gegužės 3-iosios Konstitucijos pamin-

klo.

Lietuvos, Lenkijos ir Ukrainos bendras karinis vienetas – brigada LITPOLUKRBRIG – buvo įsteigta šalių gynybos ministrs 2014 metų rugsėjo 19 d. Varšuvoje pasirašius brigados steigimo sutartį.

Brigados štabas vykdė intensyvų pasirengimą taikos palaikymo ir atsako į krizes operacijoms, kurioms suteiktas Jungtinių Tautų Organizacijos Saugumo Tarybos mandatas. Per šiuos metus štabas turi pasirengti 2017 metų pradžioje vyksiančioms vertinimo ir atestavimo mokymams „*Common Challenge*“ (liet. „Bendras iššūkis“). **LR KAM**

MOKINIŲ KONKURSAS „LIETUVOS KOVŲ UŽ LAISVĘ IR NETEKČIŲ ISTORIJA”

Balandžio 29 d. iškilmingu renginiu baigėsi 16-asis nacionalinis mokinių konkursas „Lietuvos kovų už laisvę ir netekčių istorija”. Šiais metais konkurse dalyvavo apie 800 mokinių iš Lietuvos ir lietuviškų mokyklų užsienyje. Jie konkursui siuntė įvairius darbus – rašinius, piešinius, maketus ir rankdarbius, filmus, dainas, fotografijas, pateiktis.

Į renginį atvykę pirmųjų vietų laureatai bei jų mokytojai dalyvavo ekskursijoje LR Seime ir Genocido aukų muziejuje. Vėliau visi jie susirinko į iškilmingą renginį Vilniaus įgulos karininkų ramovėje (renginį vedė aktorė Marcelė Zikaraitė). Čia mokiniams ir jų mokytojams įteikti diplomai ir partnerių bei rėmėjų dovanos. Renginio metu skambėjo gražios ir prasmingos konkurso laureatų dainos, jas atliko Raminta Rimiškytė ir Simas Pčiolas iš Rokiškio r. Kamajų Antano Strazdo gimnazijos ir Rokiškio Rudolfo Lymano muzikos mokyklos (mokytoja Laima Bieliūnienė), Laurynas Bertulis iš Vilniaus Balio Dvariono dešimtmetės muzikos mokyklos (mokytoja Vaida Beinarienė) ir Edvilė Cicėnatė iš Visagino „Verdenės” gimnazijos (mokytoja Lilija Ramanauskienė).

Konkurso laureatai prie LR Seimo.

Monikos Kareniauskaitės nuotr.

Laureatus ir jų mokytojus renginio metu sveikino Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generalinė direktorė Teresė Birutė Burauskaitė, LR Seimo narys, Seimo pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos pirmininkas Vytautas Saulis, Lietuvos kariuomenės Strateginės komunikacijos departamento vyriausias specialistas Karolis Zikaras.

Į renginį atvyko ir savo įdomiais bei prasmingais pasakojimais, atsiminimais jį praturtino žurnalistas, keliau-

tojas Vytautas Radzevičius. Renginyje dalyvavusi atlikėja Veronika Povilionienė pasveikino susirinkusius ir pakvietė kartu atlikti liaudies dainą.

Taip pat mokiniams buvo įteikti papildomi apdovanojimai. Lietuvos kariuomenės vado prizas įteiktas VšĮ Kretingos Pranciškonų gimnazijos mokinėms Augustei Tamašauskaitei, Eglei Daugėlaitei, Giedrei Šakalytei, Justinai Baltrūnaitei, Saulei Tamašauskaitei, Simonai Armalytei, Viktorijai Levinger už jų filmą „Įgarsinta tyla”. Lietuvos kariuomenės vado simpatijų apdovanojimas skirtas Jonui Lukšai iš Ukmergės r.

Želvos gimnazijos už jo piešinį „Nematomas frontas” (mokytoja Jolita Grigučevičienė). Apdovanojimus įteikė Lietuvos kariuomenės vado padėjėjas pulkininkas Valdemaras Rupšys.

Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamento prie KAM direktorius Marius Jatautas Pilietinio aktyvumo skatinimo apdovanojimą įteikė Gintei Valančauskytei iš Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijos už jos rašinį „Neginkluotas jaunimo pasipriešinimas 1940-1990 m.: Mažeikių Merkelio Račkausko partizanų gyvenimų istorijos”. Ją konkursui

paruošė mokytojas Algirdas Vilkas.

Dar kartą norime padėkoti visiems renginio dalyviams ir svečiams. Taip pat dėkojame konkurso partneriams – LR Švietimo ir mokslo ministerijai, Lietuvos kariuomenei, Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamentui prie KAM, Vilniaus lietuvių namams, bei rėmėjams – LR Seimui, Vilniaus miesto savivaldybei, „Valstiečių laikraščiai”, žurnalui „Vyzdis”.

LGGRTC Memorialinio departamento Atminimų programų skyriaus vyriausioji specialistė Raimonda Steiblytė

„BALTIJOS KOLEKCIJA: LAIŠKAI ANT BERŽO TOŠIES, RAŠYTI SIBIRE 1941–1965 M.”

2016 m. balandžio 28–29 d. Taline (Estija) vyko trečiasis trijų Baltijos valstybių – Lietuvos, Latvijos ir Estijos – darbo grupių susitikimas paraiškai dėl dokumentų ant beržo tošies įtraukimo į UNESCO Pasaulio paveldo registrą rengti. Lietuvos darbo grupėje buvo Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos Nacionalinio komiteto „Pasaulio atmintis” pirmininkė Jolita Steponaitienė, Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos sekretoriato Komunikacijos programų

vadovė Miglė Mašanauskienė, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro (LGGRTC) Genocido aukų muziejaus Istorijos skyriaus vedėja Ramunė Driaučiūnaitė ir vyriausioji specialistė Milda Ramanauskaitė.

Paraiškos rengimo darbo grupės susitiko Okupacijų muziejuje Taline. Buvo aptartos rengiamos paraiškos detalės, išskirti esminiai punktai ir klausimai, kuriuos numatyta detaliau išnagrinėti. Po darbinio susitikimo Okupacijų muziejaus

kuratorius Martinas Andrelleris pravedė ekskursiją po muziejaus ekspozicijas.

Balandžio 29 d. Okupacijų muziejuje vyko Lietuvos, Latvijos ir Estijos darbo grupių susirinkimas ir parengtos paraiškos analizavimas. Analizuotas kiekvienas paraiškos punktas, spręsta, kaip jį papildyti, išplėsti.

Paraiška „Baltijos kolekcija: laiškai ant beržo tošies, rašyti Sibire 1941–1965 m.” UNESCO Pasaulio paveldo komitetui bus perduota 2016 m. gegužės 30 d. www.genocid.lt

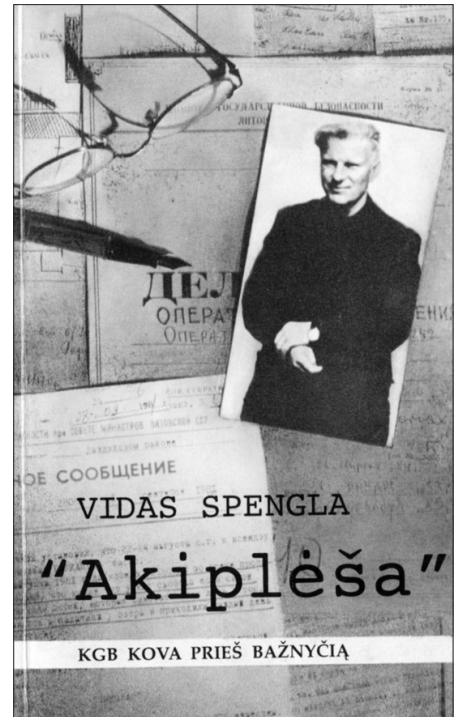
LAZDIJŲ RAJONE ATIDARYTA EKSPOZICIJA KUNIGUI REZISTENTUI JUOZUI ZDEBSKIUI

Lazdijų rajone Šlavantuose, buvusioje klebonijoje atidaryta ekspozicija vienam žymiausių dvidešimtojo amžiaus pokario rezistentų ir kovotojų už tikinčiųjų teises – kunigui Juozui Zdebskiui atminti.

„Apie jį kalbėjo ir komunistai, ir saugumiečiai. Saugumiečiai jį praminė „nagliec”, lietuviškai – „akiplėša”, nes tiesiog į nevilį varė saugumiečius”, – taip apie kunigą J. Zdebskį sako jo bendražygis, Katalikų komiteto tikinčiųjų teisėms ginti, įkurto 1978 m., narys vyskupas emeritas Jonas Kauneckas.

Sovietų saugumo persekiojamas už tikėjimo sklaidą, misionierišką veiklą Tolimuosiuose Rytuose ir Sibire, draudžiamos spaudos platinimą, „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos” spausdinimą, pagrindinės kunigų seminarijos įkūrimą, ne kartą kalintas kunigas J. Zdebskis Šlavantų bažnyčioje tarnavo dvylika metų.

Senojosios klebonijos,

Knygos „Akipleša” viršelis.

kurioje gyveno J. Zdebskis, ekspozicijoje: asmeniniai jo daiktai, liturginiai drabužiai, nuotraukos, dienoraščiai, laiškai, pamokslų rankraščiai, dokumentai iš KGB archyvo. Išlikusių KGB archyvų duomenimis, kunigą J. Zdebskį nuolat sekė daugiau nei 100 agentų.

Po mirties J. Zdebskis apdovanotas Vyčio Kryžiaus ordino Komandoro Didžiuoju kryžiumi, jam suteiktas laisvės kovų dalyvio statusas. **LRT**

Lietuvos, Latvijos, Estijos darbo grupės prie Okupacijų muziejaus.

www.genocid.lt

JAV LB KLIVLANDO APYLINKĖS VEIKLOS APŽVALGA

Š. m. balandžio 24 d., sekmadienį, po šv. Mišių ir tradicinės kavutės, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje įvyko Klivlando lietuvių bendruomenės praeitų metų darbų apžvalga ir finansinė ataskaita. Pagirtina, kad apylinkės valdyba nusprendė šį susirinkimą prvesti ne konferencijų kambaryje, bet svetainėje, talpinančioje didesnį skaičių dalyvių, kurių dauguma laikėsi pasyviai.

Nuoširdžiai pasveikinę susirinkusius, apylinkės pirmininkas Algis Gudėnas kreipėsi į juos dėl 2015 metų protokolo skaitymo, kurio buvo vieninagai atsisakyta. Tada pirmininkas pranešė, kad praėjusiais metais turėta 12 numatytų posėdžių ir 4 neeiliniai (specialūs). Dalyvauta JAV LB tarybų suvažiavime Ystleike, Ohajo valst. (Eastlake, OH), surengtos Lietuvių dienos, Vasario 16-os minėjimas, vasario 20 d. vyko koncertas Lietuvių namuose, Vasario 16-os proga iškelta mūsų trispalvė prie Klivlando rotušės.

Po to buvo pateikta apylinkės išdininko Vinco Taraškos izdo ataskaita (ataskaitos lapai buvo išdėlioti ant kiekvieno stalo). Apylinkės izde dabar yra \$12,856.46. Pinigai laikomi „Key Bank“ banke. Pareiškęs, kad jis norėtų sudaryti naują valdybą (?!), Algis Gudėnas prie mikrofono pakvietė Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos vadovę Astą Slechticovą. Ji, pasveikinusi visus „labas rytas“, entuziazingai pasidalino žiniomis apie mokyklos veiklą. Mokykla dabar turi 35 moksleivius (1-7 klases), bet būtų gerai, jei būtų 9 klasės. Moksleivius moko 6 mokytojai, pavaduojami dviejų asmenų. Mokyklos komiteto pirmininkas yra Darius Šilgalis. Paminėjo mokinių išvyką autobusu į Lietuvių darželį, kuria pasirūpino ir apmokėjo įvairios organizacijos. Šių metų mokyklos mokslo metų pabaiga bus gegužės 20 d. Baigusi pranešimą, mokyklos vadovė visiems susirinkusiems nuoširdžiai padėkojo. Mokyklos bendradarbė Rasa Taraškienė pareiškė susirūpi-

nimą įvairiomis mokyklinėmis problemomis, kad „mums reikia susidomėti ir pavaduoti“, kad mažėja mokinių skaičius. Nors mūsų nėra daug, reikėtų bendrauti gražiau, artimiau ir nuoširdžiau, padėti mokyklos vadovams. Ji taip pat paminėjo, kad Lietuvoje yra 50 tūkstančių vaikų (benamių ir t. t., aut.), kuriems reikia žaislų, tad ji organizuoja žaislų rinkliavą ir ragina ateinantį sekmadienį atnešti žaislų su gražiu laiškeliu žaislų gavėjams. Ji bandys tuos žaislus išsiųsti į Lietuvą. (Redakcijos pastaba: Lietuvoje nėra benamių vaikų, nes yra globos namai, kuriuose jie gyvena, kadangi yra arba našlaičiai, arba iš tėvų atimtos tėvų teisės. Ir ko jau ko, bet žaislų jiems tikrai netrūksta. Jiems trūksta mamų, tėvų šilumos.)

Pagal susirinkimo dienotvarkę apylinkės kultūros reikalų atstovė Nomedą Vucianienę jausmingai kreipėsi į šio straipsnio autorių dėl jo straipsnių apie JAV LB Klivlando apylinkės veiklą, paminėdama „Vasario-16-ąją“ ir pridurdama, kad „kritikuoti labai lengva“ ir kad „čia yra mūsų šventė“.

Iš šio pareiškimo matyti, kad kalbėtoja neteisingai supranta laikraščio užduotį: informuoti skaitytojus ir bendruomenę teisingomis žiniomis. „Dirva“ yra lietuvių tautinės minties laikraštis, ne „Tarybinės Lietuvos pavaldinys“. Pirmininko A. Gudėno žmona anglų kalba pridūrė: „We are Lithuanian Community“.

Susirinkimui baigiantis, pirmininkas pranešė, kad nori sudaryti komitetą artėjančiam Vasario 16-osios šimtmečiui švęsti. Į šį norą nesulaukta nė vieno susirinkusiųjų atsakymo ar klausimo. Deja, bet toks „susidomėjimas“ jau seniai tapo įprastu susirinkimų reiškiniu. Po to pirm. A. Gudėnas sušvelnintu tonu pranešė, kad kitas susirinkimo punktas yra rinkimai, ir paklausė, ar yra kandidatų. Negavęs atsakymo, jis tarė, kad „kandidatai lieka tie patys“ ir padėkojo visiems atvykusiems.

Šis susirinkimas truko 30 minučių.

Algirdas V. Matulionis

PAGERBIMAS

Į Klivlando Tarptautinę šlovės salę (angl. *Cleveland International Hall Of Fame*) įrašė naujus vardus. Tinklalapio ClevelandPeople.com vadovai Debbie ir Dan Hanson organizavo metinį pagerbimą žmonių, daugiausiai nusipelnusių Klivlandui ir jo apylinkėms.

Metiniame pagerbime gausiai susirinkę dalyviai pagerbė Klivlando ir tautinių bendrijų vadovus už jų nuopelnus. Tai airių, afroamerikiečių, egiptiečių krikščionių koptų (angl. *Coptic*), lenkų, vengrų ir nyderlandų (po mirties) bendruomenių atstovai.

Itin gražiai pagerbtas a.a. Nyderlandų konsulas Arnie de la Porte už svarbius nuopelnus Klivlandui ir jo apylinkėms. Konsulo dėka Nyderlandų Europos jūros prekybos laivyno kompanija „Spliethoff

Renginio metu LR garbės konsulė Klivlande Ingrida Bublienė padėkojo lietuvių draugui a.a. Nyderlandų konsului Arnie de la Porte ir perdavė jo sūnui Peter de la Porte, dabartiniam Nyderlandų konsului jo tėvui skirtą žymenį.

Dr. V. Stankaus nuotr.

Group“ pradėjo bendradarbiauti su „Cleveland-Europe Express“ ir atidarė naują nuolatinį susisiekimą jūra su Europa (per St. Lawrence Seaway) su Klivlando uostu (Port of Cleveland). Tai

padėjo Klivlando prekybai jūra. Klivlando uostą pasiekė ne laivai iš Klaipėdos. Klaipėdos miestas yra susigiminiavęs su Klivlando miestu (sister cities).

Dr. V. Stankus

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRĄ LEMONTE APLANKĖ ČIKAGOS DIPLOMATINIO KORPUSO MOTERŲ KLUBAS

Čikagos diplomatinio korpuso moterų klubo susitikimas Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, IL.

LR generalinio konsulato Čikagoje nuotr.

Balandžio 28 d. Čikagos diplomatinio korpuso moterų klubas (CCCLC), vadovaujamas generalinio konsulo sutuoktinės dr. Gintarijos Gudynienės, lankėsi Pasaulio lietuvių centre (PLC) Lemonte. CCCLC vienija Čikagos generalines ir garbės konsules bei generalinių ir garbės konsulų sutuoktines. Šis klubas jau daugelį metų užsiima labdaringa veikla ir skatina tarpkultūrinį bendradarbiavimą tarp diplomatinių atstovybių Čikagoje. Praėjusiais metais CCCLC klubo pirmininke išrinkus dr. G. Gudynienę, Lietuvai atsivėrė puiki galimybė iš arčiau supažindinti Čikagos diplomatinį korpusą su lietu-

viškomis tradicijomis, kultūra bei lietuvių bendruomenės veikla Čikagoje.

Apsilankymas PLC buvo ištis puiki proga Čikagos diplomatinei bendruomenei pristatyti didelę dalį lietuvių bendruomenės apimančios veiklos ir parodyti jos mastą. CCCLC klubo narėms centrą aprodė PLC direktorius Artūras Žilys, kuris papasakojo PLC įkūrimo istoriją, aprodė lietuviškų mokyklų patalpas, sporto sales, šokių studijas, skautų draugiją, muziejus ir kita. Bene smagiausias ir įdomiausias PLC turo akcentas diplomatėms buvo pamatyti kaip kepamas lietuviškas šakotis ir ką tik iškepto pyrago ragavimas. Taip

pat buvo pristatytos ir PLC veikiančios nevyriausybines organizacijos. Didžiausios iš jų – Lietuvių Fondo – atstovės paminėjo, kad praėjusiais metais organizacija lietuviško švietimo, kultūros, visuomeninės veiklos užsienyje paramai išdalino daugiau nei \$750 000, be kurių daugelis lietuvių būtų negalėję įgyvendinti. Po ekskursijos diplomatinio korpuso atstovės vienareikšmiškai sutiko, kad Pasaulio Lietuvių Centras yra įspūdingas lietuvių bendruomenės pasiekimas, kurio atitikmenį būtų labai sunku surasti bet kurioje kitoje Čikagos užsieniečių bendruomenėje.

LR generalinio konsulato Čikagoje informacija

ČIKAGOS LIETUVIŲ OPERA VISUS KVIEČIA Į FRANZ LEHAR'O OPERETĘ

Franz Lehar'o operetę „Paganini“ bus galima pamatyti gegužės 15 d., 3:00 val. po pietų J. Sterling Morton High School Auditorium, 2423 S. Austin Blvd, Cicero, IL

Lietuvių Operoje yra dainavę ir daug garsių solistų:

Violeta Urmana, Virgilijus Noreika ir kiti. Po Lietuvos nepriklausomybės Lietuvos opera ėmė kviesti solistus iš Lietuvos. Norime pasidžiaugti Čikagoje gyvenančiais solistais Nida Grigalavičiute, Genovaite Bigenyte, Lijana Kolpūstaite-

Paulietė ir Linu Sprindžiu, kurie atlieka solines partijas Lietuvių operos statomuose spektakliuose ir dalyvauja ruošiamuose koncertuose.

Daugiau informacijos tinklalapyje operalt.com

„Dirvos“ inf.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTŲ Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

POPIEŽIUI ĮTEIKTAS KAROLIO DIDŽIOJO APDOVANOJIMAS

Vatikanas, gegužės 6 d. (ELTA). Už nuopelnus Europai popiežiui Pranciškui penktadienį įteiktas Karolio Didžiojo apdovanojimas, praneša agentūra *dpa*.

„Popiežius Pranciškus šiame sunkiame Europos kelyje yra didelė laimė“, - per iškilmingą ceremoniją sakė Acheno meras Marselis Filipas (Marcel Philipp). Apdovanojimo įteikimas, priešingai nei įprasta, vyko ne Vokietijos Acheno mieste, bet prašmatnioje Apaštališkųjų rūmų Karalių salėje (Sala Regia) Romoje.

„Politikos Oskaru“ vadinamas apdovanojimas šiemet skirtas Šventajam Tėvui už jo moralinį autoritetą ginant pamatines ES vertybes - taiką, laisvę, žmogaus teises ir demokratiją.

Kaip teigiama oficialiame Tarptautinio Karolio Didžiojo apdovanojimo pranešime, Popiežius skleidžia gailestingumo ir tolerancijos žinią, pabrėžia Europos vienybės ir solidarumo poreikį.

„Popiežius Pranciškus propaguoja žmonijai svarbias vertybes“, - savo kalboje sakė Europos Parlamento pirmininkas Martinas Šulcas (Martin Schulz), pernai pats atsiėmęs Karolio Didžiojo apdovanojimą. Europa, anot jo, išgyvena audringus metus. Pabėgėlių klausimas esą yra „epochinės reikšmės iššūkis“, nes po Antrojo pasaulinio karo niekad pabėgėliais nebuvo tiek daug žmonių.

Pokario metais įsteigtas Karolio Didžiojo apdovanojimas yra vienas aukščiausių politinių įvertinimų,

Gegužės 6 d. už nuopelnus Europai Popiežiui Pranciškui įteiktas Karolio Didžiojo apdovanojimas. ELTA nuotr.

kurį skiria Vokietijos Acheno miesto žmonės už ypatingus nuopelnus Europos vienybei, draugystės ir ryšių tarp tautų stiprinimą. Antrojo pasaulinio karo nualintoje Europoje šis apdovanojimas tapo solidarumo ir tarpusavio supratimo simboliu.

Už indėlį siekiant visos Europos vienybės ir ekonominio stabilumo, tvirtą lyderystę įveikiant sudėtingą finansinę krizę šis garbingas apdovanojimas 2013 m. įteiktas Lietuvos Prezidentei Daliai Grybauskaitei.

Praeityje Karolio Didžiojo

apdovanojimas įteiktas Popiežiui Jonui Pauliui II, Europos Sąjungos įkūrėjams - Žanui Monė (Jean Monnet), Konradui Adenaueriui, Robertui Šumanui (Robert Schuman), taip pat Didžiosios Britanijos Premjerui Vinstonui S. Čerčiliui (Winston S. Churchill), JAV Prezidentui Bilui Klintonui (Bill Clinton), Čekijos humanistui ir šios šalies vadovui Vaclavui Havelui, Vokietijos kanclerei Angelai Merkel, Nyderlandų Karalienė Beatričei (Beatrix) ir daugeliui kitų iškilių politikų.

dinis Jubiliejinių gailestingumo metų renginys Lietuvoje. Penktadienio vakarą vilniečiai ir miesto svečiai klausė koncertų, stebėjo spektaklį, ėjo į piligriminį žygį po Vilnių - Gailestingumo miestą. Šeštadienį vyko arti 50 paskaitų, popietę Katedros aikštėje pora šimtų kunigų klausė išpažinčių. Šeštadienio vakarą Katedros aikštėje koncerte klausytojus džiugino sesuo Kristina (Cristina), „Italijos balso“ laimėtoja, kuri liudijo savo tikėjimą dainomis ir nuoširdžiais žodžiais.

Miesto gatvėmis buvo nešamas visame pasaulyje garsus Gailestingojo Jėzaus atvaizdas, nutapytas Vilniuje pagal šv. Faustinos regėjimus. Vilniuje gyvenusi šventoji Faustina dienoraštyje rašo regėjusi paveikslą atgyjantį Jėzų, laiminantį miestą bei sutraukantį pančius, dengiančius žmones. Paveikslas yra gerbiamas Dievo Gailestingumo šventovėje Vilniuje, kuri yra atvira visą parą.

LIETUVIAMS NOBELIO PREMIJOS LAUKTI LIKO LABAI NEDAUG

Profesorius Vladas Algirdas Bumelis, šiuolaikinės genų inžinerijos farmacijos pradininkas Lietuvoje, prognozuoja, kad Lietuva jau netrukus gaus pirmąją Nobelio premiją už genų redagavimą.

Biotechnologijos instituto profesorius Virginijus Šikšnys - žmogus, kuris, pasak V. Bumelio, taps pirmuoju lietuviu, gausiančiu Nobelio premiją.

„Jis surado mechanizmą ir metodus, kaip galima labai greitai redaguoti genomus, nepriklausomai nuo to, ar jie yra žmogaus, ar vištos. Tas būdavo labai sunkiai daroma. Neabejoju, kad gaus Nobelio premiją“, - ketvirtadienį prasiđėjusioje LOGIN konferencijoje sakė V. Bumelis.

V.Šikšnys dirba kartu su 2 mokslininkėmis iš Berklio. Jų darbas, V. Bumelio teigimu, yra labai svarbus. Paprastai tariant, „jis rado, kaip labai greitai galima neteisingą geną išimti ir įdėti teisingą.“

Reikės mamutų - bus

Genų inžinerija, profesoriaus teigimu, šiuo metu yra viena svarbiausių sričių.

„Sergam todėl, kad turim savo genomą, ten yra daug genų, yra ir sugadintų genų. Tai kuria mums įvairias ligas. Paprasta idėja yra tą neteisingą geną išpjauti ir įdėti labai teisingą geną bei tokiu būdu gydyti ligą. V. Šikšnys ir sudaro labai greitą mechanizmą, kaip neteisingą geną būtų galima išimti ir išmesti ir įdėti teisingą geną“, - aiškino V. Bumelis.

Kalbėdamas apie genus, profesorius taip pat išskyrė galimybę sukurti genų seką.

„Jūs turite savo personalizuotą informaciją. Jeigu jūs norite žinoti, kuo sirgsite, tai sužinosite, kadangi iš genomo sekų jūs ateitį kaip Vanga galite nusimatyti. Ar čia ne fantastika? Fantastika“, - aiškino profesorius.

Tai reiškia, kad ir klonuoti bus paprasta: „Galėsime ir zoologijos sode mamutą pasižiūrėti. Bus galima klonuoti žmogų. Čia yra etinės problemos tik, ar žmonės nori tą daryti?“

Pinigų yra, idėjų - maž

Genų inžinerija, V. Bumelio teigimu, dabar yra viena svarbiausių gamtos mokslų sričių. XXI amžius, V. Bumelio teigimu, yra biologijos amžius.

„Visi sako, kad galima pridaryti labai gerų informacinių technologijų kompanijų, bet šiaip tai yra biologijos amžius. Genomo supratimas atveria didžiules galimybes daryti atradimus, kurti verslus“, - kalbėjo profesorius.

Jis pabrėžė, kad finansavimą gerai idėjai gauti nėra sunku: „Ponai, pinigų yra maišai, tik

gerų idėjų trūksta. Jeigu reikia, turiu kolegą iš Vilniaus banko, supažindinsiu. Tik reikia įtikinti, kad jūsų idėja yra gyvybinga.“ V. Bumelis aiškino, kad bankas bent kelis kartus pasakys „ne“ verslo idėjai, todėl nereikia pasiduoti, o reikia ieškoti būdų, kaip įtikinti bankus.

Lietuvoje, pasak V. Bumelio, itin gerai yra išvystyta vaistų kūrimo ir gamybos pramonė: „Darom čia didžiausius pini-gus.“

Tačiau yra dar daug biotechnologijos sričių, kur Lietuva turi potencialo: „Iš jūros imam tik silkę, o ten yra labai daug aukso, reikia pasiimt.“ Profesorius pridūrė, kad biotechnologijos sričių yra daug, bet jis nemano, kad visas reikėtų vystyti.

Viską daryti reikia laiku

V. Bumelis susirinkusiems taip pat nepagailejo patarimų, kaip kurti verslą.

„Versle, kaip ir žemės ūkyje, viską reikia daryti laiku, o ne tada, kai turi laiko“, - V. Bumelis pabrėžė, kad ši vertingą patarimą duoda veltui. Žemės ūkyje labai svarbu darbus atlikti tam tikru sezonu, tam tikromis oro sąlygomis, priešingu atveju, sėklos neišdygs arba derlius supus.

Biotechnologijos Lietuvoje pradėtos vystyti pačiu laiku, todėl ir šio sektoriaus sėkmė yra tokia didelė.

„Toku būdu mes aplenkėme latvius ir estus, masę Rytų ir Vakarų Europos šalių. Nedaug yra tokių šalių, kur 1 proc. BVP yra daromas iš bioekonomikos“, - V. Bumelio teigimu, jeigu tik dabar būtų pradėtos vystyti biotechnologijos Lietuvoje, nieko gero iš to nebūtų.

Profesorius kalbėjo, kad verslui labai svarbu yra siekti būti lyderiaujančiam, turėti strateginę drausmę (ne strategiją), nebijoti keistis, būtų išradingsiems, ir viską, ką daro, daryti gerai.

Valdžiai jis palinkėjo netrukdyti verslui vystytis, atsisakyti nereikalingų suvaržymų.

„Valstybė turi jauniems žmonėms padėti susikurti verslą. Kiekvienai kompanijai duociau po 100 tūkst. eurų - pradėkit savo verslą. Susikurs gerų kompanijų, kurios atpirks investicijas. (...) Pagalba turi būti reali, aiški jaunajam verslui. Jeigu norime Lietuvą vystyti, ji per dideles kompanijas neišsivystys. Valstybė vystosi per daugelį mažų kompanijų, kurios po to auga. Aišku, ne visos išgyvena. Labai mėgstu Darwiną - viskas vyksta natūralios atrankos būdu. Jeigu esi per silpnas, tave suvalgo arba tu pats išnyksti“, - kalbėjo profesorius.

Jurgita Lapienytė, 15min.lt

KARDINOLAS P. PAROLINAS TIKISI, KAD ATVYKO PARUOŠTI KELIO POPIEŽIUI

Vilnius, gegužės 8 d. (ELTA). Sekmadienį Katedros aikštėje Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Pjeteras Parolinas (Pietro Parolin) vadovavo šv. Mišioms. Prieš šv. Mišias vyko tikinčiųjų procesija Gedimino prospektu. Procesija ir Mišiomis baigėsi Nacionalinis gailestingumo kongresas.

Anot Vilniaus arkivyskupijos kurijos pranešimo, arkivyskupas Gintaras Grušas Mišių pradžioje dėkojo kardinolui P. Parolinui už apsilankymą ir prašė perduoti popiežiui Pranciškui, kad jis nekantriai laukiamas Lietuvoje. Pamoksle kardinolas P. Parolinas perdavė popiežiaus Pranciškaus sveikinimus. „Jis tikrai už jus meldžiasi, yra arti jūsų dvasioje ir meldžia jums gausių Dievo palaiminimų“, - sakė kardinolas.

„Atverkime savo širdis Dievo gailestingumui ir siekime jo atleidimo. Skatinkime

atlaidumą ir susitaikymą savo namuose, mokyklose, darbovietėse ir bendruomenėse. Kaip gerasis samarietis, tapkime jautresni kitų fiziniams ir dvasiniams poreikiams, savo tikėjimą konkrečiai reikšdami gerais darbais“, - pamoksle ragino popiežiaus pasiuntinys.

Šv. Mišių pabaigoje kardinolas P. Parolinas lietuviškai ištare „Ačiū“. Jis dėkojo už susirinkusiųjų tikėjimą, maldas, krikščionišką liudijimą, linkėjo būti gailestingumo apaštalais. „Aš tikiuosi, kaip jau pasakiau vakar Kryžių kalne, kad esu kaip Jonas Krikštytojas, kuris paruošia kelią. Duok, Dieve, kad kuo greičiau įvyktų popiežiaus kelionė į šį kraštą“, - kalbėjo kardinolas P. Parolinas. Susirinkusieji garsiais plojimais dėkojo kardinolui už šią žinią.

Šv. Mišiomis baigėsi tris dienas trukęs Nacionalinis gailestingumo kongresas - pagrins-

MUZIEJINĖ MSTISLAVO DOBUŽINSKIO SCENOGRAFIJOS PARODA ITALIJOJE

Mstislavas Dobužinskis. Scenovaizdžio eskizas Jurgio Karnavičiaus operai „Radvila Perkūnas”. 1937 m.

2016 m. balandžio 22 – birželio 5 d. Turino Pinacoteca dell’Accademia Albertina galerijoje veikia dailininko Mstislavo Dobužinskio kūrinių, saugomų Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejuje, paroda. Ekspozicijai Italijoje atrinkti scenografijos eskizai iš trylikos Valstybės teatre Kaune pastatytų spektaklių.

Daugelis šių Mstislavo Dobužinskio sukurtų scenografijos eskizų rodyti ne tik Lietuvoje, bet ir Maskvoje, Sankt Peterburge, Minske, Žemutiniame Naugarde, Kaliningrade, Gdanske vykusiose parodose. Parodos atidaryme Turine dalyvaus Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejaus direktorė Regina Lopienė ir parodos kuratorė Živilė Ambrasaitė.

Mstislavas Dobužinskis

gimė 1875 m. rugpjūčio 15 d. Naugarde. 1895 m. baigė Vilniaus antrąją berniukų gimnaziją, tais pačiais metais įstojo į Peterburgo universiteto teisės fakultetą. 1899–1901 m. Miunchene mokėsi privačiose Antono Ažbė ir Simono Hollósy dailės mokyklose. Peterburge tęsė studijas pas Menų akademijos profesorių Vasilijų Matė. 1902 m. tapo menininkų draugijos „Meno pasaulis” nariu. 1906–1911 m. dėstė privačioje mecenatės Jelizavetos Zvancevos dailės mokykloje. 1906 m. buvo paskirtas Dekoratyvinio meno kolegijos profesoriumi. 1922-aisiais pradėjo dėstyti Peterburgo dailės akademijoje. 1918–1924 m. dirbo Maskvos ir Peterburgo teatruose.

1924 m. M. Dobužinskiui

buvo suteikta Lietuvos pilietybė. Nuo 1929 m. ilgesniam laikui įsikūręs Kaune, 4-ajame dešimtmetyje dailininkas įsijungė į kultūrinį krašto gyvenimą: 1929–1930 m. vadovavo Kauno meno mokyklos grafikos ir dekoratyvinės tapybos studijoms; 1930–1933 m. Kaune veikė privati M. Dobužinskio studija; rengė personalines kūrybos parodas, dalyvavo keliose lietuvių dailės parodose, dirbo paminklosaugos srityje, kūrė architektūrinius peizažus, iliustravo keletą leidinių, dirbo taidkomosios grafikos ir ekslibriso srityje, domėjosi heraldika.

Vis dėlto reikšmingiausias dailininko kūrybinis palikimas priklauso Lietuvos teatro istorijai – Sankt Peterburge, Maskvoje, Paryžiuje su Sergejaus Diagilevo trupe, reži-

sieriais Nikolajum Jevreinovu, Fiodoru Komisarževskiu, Vsevolodu Mejerholdu, Konstantinu Stanislavskiu dirbęs M. Dobužinskis buvo vienas ryškiausių ir aktyviausių XX a. pradžioje profesionaliame Lietuvos teatre kūrusių dailininkų. Jis tapo savotišku teatro dailės estetinių principų kelrodžiu, padėjusiu pakeisti požiūrį į scenografiją, jos problemas ir tikslus. Sukūrė scenografiją 38-iems Valstybės teatro pastatymams.

Vienas iš svarbiausių M. Dobužinskio kūrybos bruožų buvo sugebėjimas, derinant režisieriaus ir dailininko idėjas, kurti spektaklį kaip meninę visumą. Taip pat retrospektyvizmas: daugelyje spektaklių scenoje dailininkas siekė senosios architektūros formomis, veikėjų kostiumais, butaforijos detalėmis atskleisti epochos dvasią, jos stilių. M. Dobužinskis skatino atsisakyti bereikalingai detalizuotų scenovaizdžių, ieškoti apibendrintų, išraiškingų formų, įprasminančių vidinį, emocinį spektaklio veiksmo turinį. Kurdamas kostiumų eskizus, jis kiekvienam personažui suteikdavo savitą charakterį, atitinkantį ne tik veikėjų išorinius ypatumus, bet ir vidinius jų bruožus.

1938 m. dailininkas išvyko į Londoną, o 1939-aisiais į JAV, kur dirbo įvairiose meno srityse: rengė parodas, kūrė architektūrinius peizažus, dekoravo filmų pastatymus, kūrė scenografiją teatrams. Į Europą M. Dobužinskis grįžo 1947 m. Lankėsi Paryžiuje, Londone, Šveicarijoje, beveik dvejus metus dirbo Milano „La Scala” ir Neapolio „San Carlo” teatruose Italijoje. Rašė atsiminimus. Mirė 1957 m. lapkričio 22 d. Niujorke.

Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejuje saugomą M. Dobužinskio darbų kolekciją

sudaro daugiau nei tūkstantis vienetų – tai vertingiausias scenografijos eskizų rinkinys muziejuje ir didžiausia šio dailininko teatro dailės kūrinių kolekcija Lietuvoje, kuri 2009 m. pripažinta nacionalinės reikšmės dokumentiniu paveldu ir įtraukta į UNESCO programos „Pasaulio atmintis” Lietuvos nacionalinį registrą. Joje sukaupti reikšmingiausi ir brandžiausi Lietuvos teatrui sukurti dailininko darbai, kurių nedidelė dalis pristatoma šioje parodoje. Tarp jų puikūs M. Dobužinskio istorijos išmanymo ir sugebėjimo interpretuoti istorinius šaltinius pavyzdžiai – Piotro Čaikovskio operų „Pikų dama” (1934), „Eugenijus Oneginas” (1936) ir Modesto Musorgskio „Boriso Godunovo” (1930) eskizai, muzikai artimu linijų virpesiu ir skaidrumu alsuojantys Wolfgango Amadeus Mozarto „Don Žuano” (1933) scenovaizdžiai, vienas geriausių dailininko darbų, savo meniškumu ir emociniu įtaigumu pralenkusių operos muziką, dramaturgiją ir patį pastatymą Jurgio Karnavičiaus „Radvilos Perkūno” (1937) scenografija, kurioje dailininkas į sceną perkėlė Vilniaus architektūrinius motyvus ir atskleidė Lietuvoje kadaise dėvėtos aprangos įvairovę. Labiausiai nutolę nuo natūralistinių formų baletų Léo Delibes „Kopelijos” (1933) Thomaso Hildebrando Prestono „Nyktuko grenadieriaus” (1935) eskizai, kuriuose vyrauja dekoratyvios spalvos ir grafinis piešinys. Veros Smirnovos „Anderseno pasakų” (1939) veikėjų kostiumai, kuriuose M. Dobužinskis atsiskleidė kaip literatūros žinovas, gebantis suprasti, pajauti kūrinių ir tinkamai jį interpretuoti, su humoru ir ironija pažvelgti į konkrečiam herojui būdingus bruožus.

Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejaus informacija

GIEDRĖS ŽICKYTĖS FILMAS „ČIA AŠ TIK SVEČIAS” KELIAUJA PO PASAULĮ

Prestiziniame dokumentinių filmų festivalyje „Visions du reel” Šveicarijoje pagrindinę apdovanojimą už geriausią trumpametražį filmą pelnęs režisierius Giedrės Žickytės ir Maite Alberdi filmas „Čia aš tik svečias” toliau keliauja po svarbiausius pasaulio kino festivalius. Filmą pristatoma Ispanijoje, „Documenta Madrid” konkursinėje programoje, iš čia keliaus tiesiai į šiuo metu Toronte (Kanada) vykstantį prestižinį dokumentinių filmų festivalį „Hot Docs”, garsėjantį išskirtine atrinktų filmų menine kokybe.

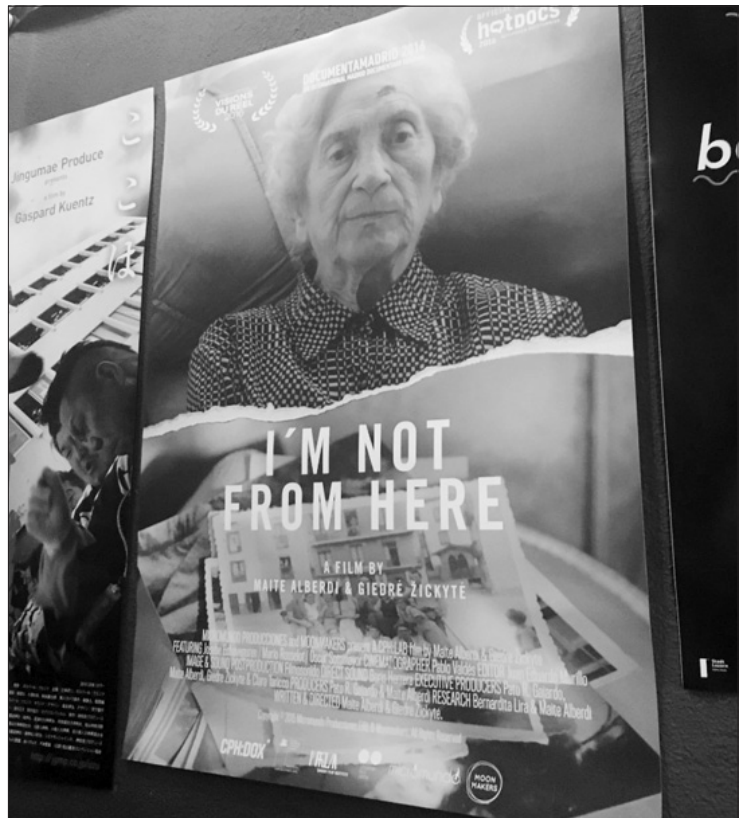
„Nepaprastai džiaugiuosi kvietimu dalyvauti konkursinėje festivalio programoje. „Hot Docs” - didžiausias

dokumentinio kino renginys Šiaurės Amerikoje, pritraukiantis gausybę kino industrijos profesionalų bei žiniasklaidos, garsėjantis nepaprastai aktyvia Toronto publika. Kiekvieno filmo peržiūra čia prasideda didžiulėmis nusidriekusiomis eilėmis prie kino teatrų. Likus kelioms dienoms iki festivalio, į kino seansus nebeįmanoma gauti bilietų”, – sako režisierė, keliaujanti į Torontą.

Festivalio žiūrovams ir žiniasklaidai trys filmo „Čia aš tik svečias” seansai bus pristatyti gegužės 5-8 dienomis. Filmą „Čia aš tik svečias” – bendras lietuvių ir Čilės režisierės Maite Alberdi kūrinys, gimęs Lietuvos kino centrui bendradarbiaujant su tarptauti-

niu Kopenhagos dokumentinių filmų festivaliu. Nuo 2012 metų Lietuvos kino centras kasmet atsirenka režisierius, kuriuos pasiūlo CPH:DOX LAB bendros gamybos filmų skatinimo programos atrankai. Joje būna atsirenkami kūrėjai iš viso pasaulio. 2013 m. pirmąją dalyvę iš Lietuvos tapo režisierė G. Žickytė. Programos metu ji kartu su Čilės kūrėja M. Alberdi pradėjo plėtoti filmo idėją, kuri transformavosi į 25 min. trukmės dokumentinį filmą „Čia aš tik svečias”. Jame pasakojama apie garbaus amžiaus iš San Sebastiano atvykusią baskę Josebą, kuri gyvena Čilės Santjago senelių namuose. Kasdien ji galvoja, kad tai yra jos pirmoji apsilankymo čia diena ir kiekvieną dieną ji turi suprasti, kad ne.

LRKM

Giedrės Žickytės ir Maite Alberdi filmo „Čia aš tik svečias” afiša.

ANTANO TERLECKO MODERNIOSIOS LIETUVYBĖS LITANIJA, JUODOJI PRAEITIS IR JUSTINAS MARCINKEVIČIUS

Petras Girdzijauskas, Laisvės kovų dalyvis

Petras išsigina Jėzaus

(Mk 14,66-72;Lk 22,56-62; Jn 18,17.25-27)

69 Tuo metu Petras sėdėjo kieme. Viena tarnaitė priėjo prie jo ir tarė: „Ir tu buvai su Jėzumi Galilėjiečiu”. 70 Bet jis išsigynė visų akivaizdoje: „Aš nežinau ką tu sakai”. 71Einantį vartų link jį pastebėjo kita tarnaitė ir kalbėjo aplinkiniams: „, Šitas buvo su Jėzumi Nazariečiu”. 72 Jis ir vėl išsigynė prisiekdamas: „Aš nepažįstu to žmogaus!” 73 Po valandėlės prisitartino ten stovėjusieji ir sakė Petrui: „Tikrai tu vienas iš jų, nes ir tavo tarmė tave išduoda”. 74 Tuomet jis ėmė prisiekinėti ir dievagotis: „Aš nepažįstu to žmogaus!” Ir tuojau pragydo gaidys. 75 Tada Petras prisiminė Jėzaus žodžius: „Dar gaidžiui nepragydos , tu tris kartus manęs išsiginsi”. Jis išėjo laukan ir gaudžiai pravirko.

Senovės romėnai pastebėjo: „Klysti yra žmogiška, klaidoje pasilikti - kvaila”

Jūsų teigimu, okupacijos metu, kaip ir Petras, visi melavo (arba kolaboravo). Skirtumas – nė vienas nepravirko. Nepravirko ir Justinas, sukišęs į liūną šimtus tūkstančių tautiečių. Neįvertinti kitaip tokie kūriniai puikuojaši šalia „Katedros” , „Mindaugo” ir kitų. Tas pats autorius, tas pat stilius. Ar tai ne klaida? Tai gal joje pasilikti tiesiog kvaila?

O kaip dabar? Visi taip ir nenustojo kolaboruoti, bent jau tie, kurie įdavė tada kaimynus, gimines katorgon ar tremčiai? V.V. Putinas - „Buvusiųjų-nebūna”. Jie tokie tebėra, nes jų ne tik netramdo, bet skatina (apie tai vėliau). Petras, išpažinęs savo žmogiškosios prigimtės silpnumą iki išdavystės, iš gailėsčio pravirko, Viešpats, eidamas link ešafoto, į jį atlaidžiai pažvelgė ir atleido. Šventuoju tampama pripažinus žmogiškąsias silpnynes ir atlikus atgailą dėl jų.

Ar tokia Antano Terlecko modernioji litanija ir jis pats?

Mūsų rezistencinės organizacijos Vilniaus skyrius įsikūrė dar 1992m. Mano kolega bendravardis Laisvės kovotojas (partizanas) Petras, J. Marcinkevičiaus kaimynas, kiekvieno susitikimo metu man su nuoskauda vis ir vis pasiguosdavo, kaip Justinas Marcinkevičius savo eilėraščiu visus Laisvės kovotojus „sumurgdė į liūną, iš kurio jie niekad neišsikapanos”. Laisvės kovotojas (tokių buvo iki 150000) su nuoskauda prieš kelias savaites išėjo Anapilin, taip ir pasilikęs tame kaimy-

no J. Marcinkevičiaus liūne. Pasirodo, kad tai ne tik eilėraš-tis, bet skaudus kirtis tiesiog širdin tiems, kurie visada tiki idėja, visada eina atakon prieš okupantą pirmose eilėse, o nuvertinami žemiau kolaboranto. Taigi J. Marcinkevičius rašė lietuviškai ir apie Leniną: man kolega Petras nuolat cituodavo

Sovietinio režimo disidentas, Laisvės lygos vadovas Antanas Terleckas.

www.lik.lt

J. Marcinkevičių: „Su Leninu keliu, su Leninu gulu”,- užbaigdavo. Kolegos nuolat pakartojamos J. Marcinkevičiaus – kolaborantinių eilėraščių citatos man tiesiog įgriso. Pamaniau – išbarsiu, bet susimąsčiau ir supratau, kad jam skauda. Jis kovėsi su ginklu rankoje. Jį kaimynas paniekino tuomet. Jis liko paniekintas iki šiol, o tikriausiai su nuoskauda išėjo Anapilin, lyg ir laisvoji Lietuvoj, o tikriausiai melo Lietuvoj. Jūsų visa A. Terlecko litanija nepasakėt kitaip, tik kad jūs visi kolaboravot, nepasakėt, kad už tai reikia bent atsiprašyti. Eilėdaroje kolaboravimas ir melas eina kartu. Visa jūsų litanija raliuoja: ginkime melą, nes mes visi tada melavome. Melo trumpos kijos, Lietuvos tikrai negelbsti, bet Putinaitės tiesos sakymas jums svilina padus. Putinaitė palietė jautriausią, labiausiai slepiamą vietą. Žvilgtelkit į visų Lietuvos rajonų „garbės piliečius” - rasite daugumą aršiausių kolaborantų. Vienas kitas padorus pilietis. Lietuvybė jums tik poza. Lietuvybės gynėjai pirmiausia iš mokyklų vadovėlių išimtų S. Neries kūrybą. Tai super kolaborantė ir jos pavyzdžiu auklėjamas mūsų jaunimas. Ar gali būti mokinukai patriotais, jei juos mokina kolaboruoti? Ar tai valstybės pamatų stiprinimas?

Mano būsima žmona Julijona-Sabina 1953-1954m. dirbo LTSR Kultūros ministerijos Paskaitų biure. Šio biuro funkcija- paruošti visiems LTSR KPSS kolchozų partorgams ir kitiems propa-

gandistams lekcijų tekstus. Jaunoji pasiuntinukė Julijona Sabina iš biuro nešdavo paskaitų tekstus į GLAVLITĄ patikrinti Antanui Terleckui, o patikrintus atgal į biurą. Ji matė tikrinimo rezultatus. Žmona man ne vieną kartą yra priminusi: „Jūs tokie pat rezistentai, kaip A. Terleckas GLAVLITE”. Nepastebėjau, kad A. Terlecko biografijoje atsispindėtų darbas GLAVLITE.

Pone Antanai, pasirodo, jūsų biografija skylėta (falš). Antanas surado būrį draugų modernios lietuviybės statybai. Ar nebus tas modernizmas skylėtas, kaip tavo biografija?

Litanijoje puikuojaši J. A. Antanaitis, J. Bloznelis, L. Dambrauskas, K. Vasiliauskas ir kiti. Pastarieji „,Naujosios Romuvos” žurnalo steigėjai. Dabartinis redaktorius A. Konickis, pasitelkęs kitą „kutūrininką” V. Girdzijauską (jis „kamernyj agent”, „kamernik”) skelbia „Naujosios Romuvos” (2013 Nr.1 straipsnyje „Agresyvos grafomanijos vešėjimas”), kad knygą, skelbiančią „kamerniko” akistatą, kurioj jis brolių pasiuntė katorgon (Pauliaus Vyturio „Dialogai su Viešpačiu ir šetonu”), būtina išimti ne tik iš bibliotekų, bet ir iš apyvartos ir sunaikinti. Ponai steigėjai, juk tai jau girdėta. Praeito šimtmečio ketvirtame dešimtmetyje tokios knygos buvo išimtos ir sudegintos. Ponai, tai jau ne Putinaitė, bet V. V. Putinas. Tylite ir manote, kad niekas negresia, net būsimoje konferencijoje nesiruošiate aptarti?

Kultūrininkas („kamernyj agent”) atliko ir naudingų darbų, redagavo Lietuviškąją tarybinę enciklopediją, tarp kitų ir 7-tąjį tomą, kuriame galime rasti, kiek pasižiūrėję tie lietuviybės asai. Kultūrininko bendrai LTSR rašytojų sąjungoje - tai Justinas Marcinkevičius, KPSS -1957m. 1961- 1963 kandidatas į LKP CK narius. (7t. 238 psl.) Nesunku prisiminti, kad tie KPSS-nikai Lietuvos mokyklose įvedė

keturias savaitines rusų kalbos pamokas, lietuvių kalbai palikdami tik dvi. Štai kaip tvieskia lietuviųbe per KPSS prizmę, kurioje spindėjo ir poetas Justinas. Geras klausimas jūsų konferencijoje? Klausimų ratas tuo nesibaigia. Mes su Viktoru Petkumi paskaitinėdavome Brazdžionį, Miškinį padeklamuodavome patikimoje aplinkoje, ištraukę iš jų eilių. Pasidalindavome įspūdžiais kartu praleistomis dienomis katorgoje. Pafilosofuodavome paskaite Vydūną, S. Šalkauską, J. Šliūpą, pasidalydavome, padiskutuodavome su stu-

dentais. Mudu ir studentus sekė M. Misiukonio pirm-takai. Susekė. Reikia teis-ti. Reikalinga ekspertizė dėl Brazdžionio, Miškinio, N. Mazalaitės, Šalkauskio nusikalstamos kūrybos prieš SSSR valstybę ir žmones. Neapseisi be KPSS CK pagalbos. Vertinti reikia Brazdžionį, Miškinį, net S. Nerį, nes labai populiarius eilėraš-tis „Raudona bažnytelė”. Visi klovėsi, kad tai jos atgaila, atsivertimas. Jis buvo mūsų kraitelėje, mes jį platinome tarp studentų. Nesurasi geresnio eksperto-konsultan-to, kaip tik ką iškepto KPSS nario, respublikinės premijos laureato („Dvidešimtas pava-saris”) studentų tarybiškėjimo klausimu. Išvadas parašė kitas - patikimesnis.

Pagal KGB 1963m. kovo 22 d. aprobuotą agentūrinių-operatyvinių veiksmų planą, operatyvinėje „Romuvos” redaktoriaus Keliuočio by-loje 7566 V. Girdzijauskas buvo naudojamas kaip slap-tas agentas. Mistika - visų pakopų Lietuvos valstybės teismų pripažintas KGB agen-tas V. Girdzijauskas tampa „Naujosios Romuvos” ben-dradarbiu! Serijomis spausdi-na „Palangos dienoraščius”. „Naujoji Romuva” išleidžia V. Girdzijausko knygą „Trylika tekstų apie vieną gyvenimą” – GRU minkštųjų galių šedevrą. Daugelyje tekstų – giminės is-torija, kitose jo veikla Sąjūdyje (kurioj apkasų pusėj, nes kitam jo romane „Danguje kitaip” Sąjūdis-Kupra, Sąjūdžio vadas –Kuprius, Lietuvos valstybė – tamsių koridorių raizgalynė).

Grijškime prie minkštųjų galių esmės: jo daugiau nei pusšim-tis lapų rankraščio skundų, pa-reiškimų, raportų įskundžiant brolių, motiną, kameros drau-gus, buvusius bendramokslius, bendradarbius, net įsimylėtą Rožytę – tai „keli bereikšmiai lapukai”. Svarbiausi skundimo objektai: Brazdžionio „Per pasaulį keliauja žmogus”, kiti eilėraščių leidiniai, N. Mazalaitės „Gintariniai var-tai”, A. Miškinio „Psalmių” rankraštiniai lapai, Vydūno, Šliūpo, S. Šalkausko filo-sofiniai leidiniai. Brolis de-klamavo kompanijai jo na-muose Brazdžionio eilėraščio „,Didieji vandenys” ištraukas. KPSS ir KGB ekspertai spe-cialiais protokolais minėtus kūrinius pripažino kenks-mingais, net nusikalstamais tarybinei visuomenei. Visus „lapukuose” paminėtus as-menis vertino arba okupantų teismas pasiūsdamas ilgiems metams katorgon, arba KGB agentai įrašydama į specialius sąrašus („na alfavit”) perse-kiojimui, užkirsdami galimybę daryti karjerą, naudojo kitus diskriminacinius būdus.

Daugiau nei keisti – teismų sprendimai: išvardino visas KGB agento V. Girdzijausko nusikalstamas veikas prieš Lietuvos piliečius, tačiau jų neįvertino teisiniu požiūriu. Tik paskelbė, kad jis KGB agentas, o mes, „įskūsti tuose lapukuose”, likome „teisingai nubauti” kaip nusikaltėliai, skaitę arba dalinę knygas, o įdomiausia – kenkėjais ir nu-sikaltėliais liko Brazdžionis, Miškinis, Šalkauskas ir kt., parašę tas knygas. Teisėjai, nors ir netiesiogiai, paskatino KGB agentą dirbti toliau ne-draugiškai valstybei. Jis ne-delsiant tuo pasinaudojo: <...> „Pseudopatriotinėmis seilėmis taškydamiesi tariamieji teisėjai be gailėsčio naikina kultūrą ir kultūrininkus ir gramzdi-na visą tautą į dvokiančias srutas” <...> „Neskundžiau kitų, todėl ir savęs jokiam saugumui neįdavinėsiu” (pagal „lapukus” pasiūsti katorgon, neskaičiuojami)<...>(„Trylika tekstų apie vieną gyvenimą” psl. 208,210) <...> „Visas tas esamas ir būsimas ekscelen-cijas, eminencijas, visas tas komisijas, visus auksaburnius ir auksašiknius, visus esamus ir būsimus, kurie yra atsakingi už atvirą ir slaptą smurtą, <...> pagaliau už neapsakomą buku-mą ir kvailumą – patupdykim juos visus greta jau ten esančių popiežių, kardinolų, vyskupų, grafų ir kunigaikščių, surikiuo-kim pagal rangus ir atliktus darbus nuo pirmojo iki pat devintojo rato. Nes ir nusikal-timai jų yra analogiški. Ir šie, ir anie pardavinėjo Tėvyne, ir

(Nukelta į 11 psl.)

RENGINIŲ KALENDORIUS

BIRŽELIO 5 d. sekmadienį, 12 val po p. paviljone prie ežero, East Park ir Dorchester Dr gatvių sankryžoje įvyks Lietuvių kultūrinių darželių metinė gegužinė nariams ir svečiams, norintiems tapti Lietuvių kultūrinių darželių nariais.

Rengia Lietuvių kultūrinių darželių komitetas

BIRŽELIO 19 d., 2:00 val. po p., sekmadienį - Ekumeninės pamaldos už žuvusius ir nukentėjusius nuo sovietų režimo latvius, estus ir lietuvius. Minėjimas vyks: United Latvian Ev. Lutheran Church, 1385 Andrews Ave., Lakewood, OH.

Rengia Klivlando Baltiečių komitetas

(Atkelta iš 10 psl.)

ANTANO TERLECKO MODERNIOSIOS LIETUVYBĖS LITANIJA, JUODOJI PRAEITIS IR JUSTINAS MARCINKEVIČIUS

šie, ir anie persekiojo kultūrą ir kultūrininkus” <...>. Ten pat psl. 206, 207.

„Naujosios Romuvos” steigėjai, redaktoriai, kiti Terlecko sąrašo „kultūrininkai”, matote, kad jūs neoriginalūs, jūsų kultūra, lietuvybė jau senokai naikinama teismuose, liustratorių ir kitokių institucijų, bet „kultūrininkų” atstovas iš KGB juos susodino tiesiog pragaran. Lietuvybei tarsi pražūtis negresia. Pridėjus dar XX tomų Lietuvių kalbos žodyną, akademiko Z. Zinkevičiaus, prof. hab. dr. Juozapo Girdzijausko, kitų mokslininkų darbus, kitus Sąjūdžio tribūnus, dangus tarsi ir negriūva.

Konferencija būtina, nes pagal „Naujosios Romuvos” leidinius ir žurnalo straipsnius, Terlecko sąrašo elitinius teiginius, būtina išsiaiškinti, kuri kultūra naikinama: ar Putinaitės „Nugenėta pušis”, Brazdžionio, Mazalaitės, Šalkausko ir kitų, pasmerkta Justino Marcinkevičiaus ko-

legų iš KPSS ir KGB specialistų, specialiais protokolais, ar „Naujosios Romuvos” leidinyje „Trylika tekstų apie vieną gyvenimą” ar žurnalo 2013 Nr.1 „Agresyvus grafomanijos vešėjimas”? Justinas Marcinkevičius ir Vytautas Girdzijauskas to paties universiteto tų pat metų absolventai, tos pačios LTSR rašytojų sąjungos nariai. Vienas –KPSS, kitas – „kamernyj”. Ne tas pat, bet labai gimininga-dirbti svetimai jėgai.

Būtina neužmiršti, kad A. Sniečkus ir J. Marcinkevičius sudarė tendemą. Talentas maskavo teroristo kruvinus darbus, dėl tos paslaugos teroristas darė nuolaidas talento kūriniių leidyboje, nes A. Sniečkų dėl visų Lietuvos ūkininkų įbaudžiavinimo presingavo ne tik Baltijos šalių išeivija, bet tarptautinė visuomenė. Ir dar – J. Marcinkevičius viename iš kūrinių greta parodė du istorikus – Baltą ir Juodą. Ne iš dangaus jis juos nukabino – iš savo patirties, iš savo gyvenimo išplėšė (pasiėmė). Jis pats parodė, kad jo gyvenimo istorijoje buvo dvi pusės – balta ir juoda. Dėl to jis visai nesijaudino, neatgailavo, nors apie tai bendražygiai jam primindavo.

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuootojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095

Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

NUOMONĖ

NESUSIPRATIMAS AR PASITYČIOJIMAS?

2015 gruodžio 8 d. „Dirvos” laidoje tilpo straipsnis „Debesuota ateitis”, kuriame straipsnio autorius nurodo kliūtis ieškant finansinės paramos „Dirvai”, kad jos leidyba nenutrūktų. Nėra atsitiktinumas, kad ano ir šio straipsnio autorius yra tas pats. Vieno išeivijos lietuvių fondo galva, po „Dirvos” kreipimosi į ją dėl paramos, be jokio svyravimo atsakė: „Dirva yra vienas laikraštis, kuris nėra man prie širdies”, nors, pagal surinktą informaciją, šis fondas, abejotiniems tikslams yra suteikęs paramą įvairioms organizacijoms ir šio fondo „ūkvedžiai” tai atliko naudodamiesi pažintimis, o ne griežtomis fondo gairėmis.

Gruodžio 8 d. laidoje taip pat buvo paminėtos „seseriškos” organizacijos. Neseniai š.m. balandžio 10 d. iš vienos

tokios „seseriškos” organizacijos, į mūsų paramos prašymą buvo gautas toks atsakymas: „Pranešu kad...Skyrius nutarė, kad „Dirvos” neparems, nesvarstys šio klausimo, nes nežino, kiek ilgai „Dirva” bus redaguojama ateityje”. Ar tokiu pareiškimu norėta mus sukrėsti, išgąsdinti, o gal tik iš mūsų pastangų pasityčioti? O gal tai buvo paprastas nesusipratimas? Atrodo, kad laikui bėgant, iš kai kurių organizacijų atminties jau seniai spėjo išnykti kuriam tikslui „Dirva” buvo įkurta. Tačiau prisimintina, kad „Dirva” dar tebegyvuoja ištikimų prenumeratorių ir rinktinių organizacijų valdymų finansine parama, pilnai suprantančių ir laiku įvykdančių savo įsipareigojimus. Šiems lietuviybės puoselėtojams ir rėmėjams priklauso nuoširdi padėka.

Algirdas V. Matulionis

KAUNE ATIDARYTA V. ADAMKAUS BIBLIOTEKA-MUZIEJUS

Lietuvos įstojimo į Europos Sąjungą išvakarėse, balandžio 29-ąją, Kaune buvo naujai atidaroma prezidento Valdo Adamkaus biblioteka-muziejus, įsikūrusi Kauno miesto centre, prieš daugiau nei šimtmetį pastatytame istoriniame name, kuriame prieš karą buvo pirmoji Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija.

Atidarymu Lietuvoje ir likusioje Europoje pratęsiama JAV tradicija steigti kadenciją baigusių valstybės vadovų bibliotekas. Valdo Adamkaus biblioteka-muziejus bus antroji tokia įstaiga Senajame žemyne – pirmoji duris Prahoje atvėrė prezidento Vaclavo Havelo biblioteka, teigiama pranešime spaudai.

Kaune įsikūrusi biblioteka sieks memorializuoti prezidento gyvenimą ir veiklą bei tuo pačiu tapti inovatyviu kultūros ir mokslo židiniu, kur mokslininkai, jaunoji karta galės gilinti specialias žinias, susijusias su Lietuvos ir lietuvių išeivijos istorija. Jos veikla bus susieta su Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) Lietuvių išeivijos institutu, kuriančiu dialogą su išeivija.

Biblioteka-muziejus įkurta modernio krypties pastate, kuris S. Daukanto aikštėje iškilo 1910 metais. Pirmosios Respublikos laikais jame veikė Lietuvos užsienio reikalų ministerija, o pirmasis jos ministras Augustinas Voldemaras buvo prezidento V. Adamkaus krikšto tėvas.

Įstaigos veikla turės tris kryptis: biblioteka-skaity-

kla, archyvas bei ekspozicija. Pastaroji bus labiau skirta plačiajai visuomenei, o pirmosios dvi – akademinei bendruomenei. V. Adamkaus veikla ir gyvenimas JAV yra Lietuvos istorijos dalis, todėl biblioteka-muziejus gali padėti suvokti šalies sampratos kompleksiskumą, paskatinti plačiau domėtis Lietuvos istorija tarptautiniame kontekste.

Parodų eksponatai bus nuolat atnaujinami, čia ketinama organizuoti ir kultūrinius, edukacinius renginius. Taip pat bibliotekoje bus vykdomos URM projekto „Diplomatinis Kaunas” veiklos.

Naujai atidarytoje daugiafunkcinėje kultūrinėje erdvėje eksponuojamos prezidento Valdo Adamkaus praėjusių

„DIRVAI” AUKOJO:

G.Balanda, Sterling Hts., MI	100
L.Hoffman, Oak Lawn, IL	50
A.Muliolis, Euclid, OH	50
E.Jarašūnas, Santa Monica, CA	45
R.Kubiliūnas, Willoughby, OH	45
K.Tautvydas, Green Bank, WA	45
S.Šimoliūnas, Detroit, MI	26
C.Senkevičius, Islington, CAN	22
V.Adams, Destin, FL	20
V.Barzdukas, Cleveland, OH	20
B.Flynn, Madeira, OH	20
M.Pautienis, W.Barnstable, MA	20
J.Slapelis, Euclid, OH	10

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

kadencijų nuotraukos, jo archyvinių dokumentų ir apdovanojimų kolekcijos, taip pat prezidento bei VDU fonduose sukaupti lietuvių išeivijos dailės kūriniai, knygos. Ilgainiui muziejuje bus atkurta ir prezidento darbo vietos aplinka.

Lietuvoje tokia biblioteka-muziejus kuriama pirmą kartą. Viešosios įstaigos steigėjai – prezidentas V. Adamkus, Vytauto Didžiojo universitetas, Kauno miesto savivaldybė. Idėją įgyvendinti padėjo Kazickų šeimos fondas, LR Vyriausybė, Užsienio reikalų ministerija ir privatūs rėmėjai.

LRT

Now serving Lithuanians, including former Tiesos Members!

1385 Andrews Ave.
Lakewood, OH 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
LatvianCreditchd.net

Hours: Mon-Wed and Fri 9:00AM-3:00PM
Sun 9:30-10:30AM (Fall-Spring)

View our Website and Facebook page for a list of our services:
www.latviancreditchd.net &
www.facebook.com/LatvianCreditchd

Į BRAZILIJĄ ATSKRAIDINTA OLIMPINĖ UGNIS

Iš Šveicarijos atskraidintą olimpinį deglą čia uždegė prezidentė Dilma Rousseff ir jį perdavė bėgikų estafetėje. Joje dalyvaus 12 tūkstančių bėgikų, kurie deglą nešios po visą Braziliją iki pat olimpi- nių žaidynių pradžios Rio de Žaneire.

Tai gali būti paskutinis Dilmos Rousseff pasirody-

mas viešumoje, kadangi jai gresia apkalta. Jei paprastoji dauguma Senato tam pritars, prezidentė nuo pareigų bus nušalinta 180 dienų.

Dilma Rousseff kaltinama neteisėtai naudojusi valdžios pinigus per rinkimų kampaniją prieš porą metų.

Rio de Žaneiro olimpiada vyks rugpjūčio mėnesį. **LRT**

Olimpinį deglą čia uždegė Brazilijos Prezidentė Dilma Rousseff.

AFP/Scanpix nuotr.

Labai laukiam

NAUJŲ „DIRVOS” SKAITYTOJŲ

Visi lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad kasmet pre-numeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, kaip bebūtų gaila, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Vis sunkiau telkti naujus, pajėgius bendradarbius, vis sunkiau surasti ir moka- nčių redaktorinį darbą.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautiniai leidiniai jų vis mažiau begauna. „Dirvai” tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos pa- deda galą su galu sudurti ir laukti, kas bus kitais metais.

„Vilties” draugija, kuri yra „Dirvos” leidėja, visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė nuo dabar iki šių metų pabaigos surengti naujų skaitytojų telkimo vajų.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys „Dirvą” metams, mokės tik 37 dol. JAV ir Kanadoje pirma klase 52 dol. Oro paštu į užsienį metams 87 dol.

Mieli ilgamečiai „Dirvos” skaitytojai, rėmėjai ir lietu- viškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenume- ruokite „Dirvą” savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems - ypač Lenkijo- je, Karaliaučiaus srityje ar dar tebegyvenantiems Sibire.

Jei žinote asmenų Jūsų kaimynystėje ar toliau gyvenan- čių, kurie „Dirvos” neskaito, atsiųskite jų adresus. Mes jiems „Dirvą” pabandysime nemokamai kurį laiką siųsti, kad jie su laikraščiu susipažintų ir jį pamėgtų.

Mes ypač kviečiame tautiečius, naujai atvykusius į JAV, aktyviau įsijungti į lietuviškos spaudos puoselėtojų gretas, tapti ne tik „Dirvos” prenumeratoriais, bet ir aktyviais jos talkininkais, rėmėjais ir bendradarbiais.

Taip bendromis jėgomis per ilgesnį laiką gal sutelksi- me kelis šimtus naujų „Dirvos” skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime „Dirvos” tolimesnį leidimą.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname iškarpa, kurią lengva iškirpti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Pavardė ir vardas.....

Nr. ir gatvė.....

Miestas..... Valstybė..... Zip

Tel. numeris

Pavardė ir vardas.....

Nr. ir gatvė.....

Miestas..... Valstybė..... Zip

Tel. numeris

LIETUVOS KREPŠINIO FEDERACIJA GALI ATSIPŪSTI?

FIBA oficialiai kreipėsi į Europos Komisiją su lai- šku, kuriame tikina, kad nie- kada negrasino sankcijomis Europos krepšinio federa- cijoms. T.y., jie negrasino pašalinti Lietuvos rinktinės iš 2017-ųjų Europos čempionato ar Rio de Žaneiro olimpi- nių žaidynių, nors apie tai anks- čiau informavo ir pati FIBA, ir Lietuvos krepšinio federacija (LKF). Jei tai galutinė FIBA pozicija, teoriškai, tai reiškia savotišką taiką Europos krep- šinyje.

„FIBA niekada negrasino sankcijomis klubams ar naci- onalinėms federacijoms. FIBA nori teisingai konkuruoti su Eurolyga dėl naujo turnyro sukūrimo. Už dalyvavimą Eurolygos organizuojamuose turnyruose nebausime lygų, federacijų ar klubų.

FIBA laikosi principo, kad

krepšinio bendruomenės nariai gali laisvai rinktis, kokiame turnyre dalyvauti. Ir tikrai neketiname nieko bausti vien už dalyvavimą Eurolygos komercijų struktūros (ECA) turnyruose”, – cituojamas FIBA laiškas.

Eurolygos vadovas Jordi Bertomeu sureagavo į šį lai- šką.

„Jei tai tiesa, derybos baig- tos. Bet jei toliau skaitysime tai, kas kasdien rašoma lai- kraščiuose, sprendimas bus sunkiai įgyvendinamas”, – teigė J. Bertomeu.

Jis dar gegužės 2 d. Miunchene susitikime su FIBA vadovais prašė panaikinti visas galimas sankcijas Europos krepšinio federacijoms. Nors FIBA Europos Komisijai tei- gia tokiomis negrasinanti.

Eurolyga grasino kreiptis į Europos Komisiją, kuri buvo

viena iš dviejų organizacijų, galėjusių sustabdyti FIBA ma- šiną. Būtent tokios pozicijos deklaravimas FIBA užkerta kelią grasinti Europos krepši- nio federacijoms.

FIBA anksčiau oficialiai spaudė krepšinio federacijas. Už klubų dalyvavimą ECA organizuojamoje Europos taurėje, pavyzdžiui, Vilniaus „Lietuvos rytas” turėjo būti pašalintas iš Lietuvos krepši- nio lygos (LKL). Analogiški veiksmai buvo parengti prieš kitų Europos šalių komandas, kurios norėjo žaisti Europos taurėje.

Už FIBA nurodymų nesi- laikymą buvo grasinama ša- linti rinktinės iš FIBA turnyrų – pradedant 2017-ųjų Europos čempionatu ir net grasinant pašalinimu iš Rio de Žaneiro olimpi- nių žaidynių.

FIBA netgi buvo parengusi planą, kuo pakeis Lietuvos ir Ispanijos rinktinės. **15min.lt**

R. BERANKIS ATISISAKĖ TĘSTI KOVĄ

Pajėgiausias Lietuvos teni- sininkas 25-erių metų Ričardas Berankis (ATP-55) itin ne- sėkmingai pasirodė Pietų Korėjoje prasidėjusiame ATP „Challenger” turnyre „Busan Open”.

Pirmu numeriu skirsty- tas lietuvis jau šešioliktfi- nalyje 2:6, 0:3 pralaimėjo 26-erių metų armėnų kilmės JAV atstovui Alexanderiui Sarkissianui (ATP-165) ir baigė savo pasirodymą.

Antrame sete atsilikęs 0:3

R. Berankis atsisakė tęsti kovą.

Mūšiškis veikiausiai pasi- traukė dėl prastos savijautos, nes nebuvo matyti, kad dviko- vos metu būtų patyręs traumą. Mačas tetruko kiek daugiau nei pusvalandį.

R. Berankiui už dalyvavi- mą turnyre atiteko 1040 JAV dolerių čekis.

Prieš tai Azijoje jis laimė- jo net 13-a mačų iš eilės, kol Taivane vykusiam Teniso profesionalų asociacijos (ATP) „Challenger” serijos turnyro

LIETUVOS ŠACHMATŲ ČEMPIONU TAPO T. LAURUŠAS

Vilniuje netikėta atomazga pasibaigė Lietuvos šachma- tų čempionatas. Sulaukęs ilgą laiką pirmavusio tarp- tautinio meistro (TM) Tito Stremavičiaus kluptelėjimo, nugalėjo TM Tomas Laurušas. Abu kauniečiai surinko po 6 taškus iš 9.

Prieš paskutinę partiją T. Stremavičius prieš savo oponentą pirmavo pustaš- kiu, tačiau paaiškėjo, kad dėl prastesnių papildomų rodiklių jam nepakanka ly-

giųjų juodais prieš Andrių Brazdžionį, jei T. Laurušas baltais įveiktų penkiolikmetį Paulių Pultinevičių.

„Kai supratau, kad Titas nelaimės, ėmiau žaisti su dviguba energija, – po parti- jos kalbėjo praėjusiais metais ketvirtas likęs T. Laurušas. – Dar vakar svarsčiau, kad būtų neblogai ir antra vieta, todėl dabar esu labai laimingas.”

Trečią vietą su 5,5 taško užėmė tarptautinis didmeistris Vidmantas Mališauskas, įvei-

„2016 Santaizi Challenger” vienetų varžybų pusfinalyje (balandžio 30 d.) pirmoji tur- nyro raketė lietuvis Ričardas Berankis 3:6, 6:7 (5-7) pra- laimėjo 25-erių metų britui Danieliui Evansui (123-ioji pasaulio raketė). Mačas truko 1 val. 21 min.

R. Berankis šiame susiti- kime atliko du neatremiamus padavimus, o varžovas – 10.

Už patekimą į pusfinalį, R. Berankiui atiteko 35 ATP reitingo taškai ir 3765 JAV dolerių premija. **delfi.lt**

kęs TM Mindaugą Beinorą. TM Virginijus Grabliauskas nugalėjo Marių Bieliauską, o praėjusių metų čempionas TD Šarūnas Šulskis vainikavo nesėkmingą viso turnyro pa- sirodymą pralaimėjimu Rokui Klabiui.

T. Laurušas iškovojo teisę atstovauti Lietuvai pasauli- nėje šachmatų olimpiadoje Baku (Azerbaidžanas). Pagal čempionato rezultatus bus formuojama ir visa rinktinė.

ELTA